

Plant Germplasm
Database

LONGAN

ฐานข้อมูลเชื้อพันธุพืช :

ลำไย

สำนักคุ้มครองพันธุพืชแห่งชาติ

กรมวิชาการเกษตร

ISBN 974-436-240-5

ฐานข้อมูลเชื้อพันธุพืช : ลำไย

Plant Germplasm Database : Longan

จัดพิมพ์โดย	สำนักคุ้มครองพันธุพืชแห่งชาติ กรมวิชาการเกษตร จตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทร : 9406573 ต่อ 112 โทรสาร: 9405687
ISBN	974-436-240-5
พิมพ์ครั้งแรก	ตุลาคม 2545
จำนวนที่พิมพ์	1,000 เล่ม
การอ้างอิง	วิชา ชาติประเสริฐและคณะ. 2545. ฐานข้อมูลเชื้อพันธุพืช : ลำไย Plant Germplasm Database : Longan. ชุมชุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด. กรุงเทพฯ.
พิมพ์ที่	ชุมชุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด. กรุงเทพฯ.

คำนำ

ความสำคัญของทรัพยากรพันธุกรรมพืชที่มีต่อการดำรงอยู่ของมวลมนุษยชาติในโลกนี้นับวันยิ่งจะเพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณ เนื่องด้วยอัตราการเพิ่มขึ้นประชากรโลก ซึ่งจำเป็นจะต้องดำรงชีวิตอยู่โดยต้องการปัจจัยสี่ ประการที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรกคืออาหารเพิ่มมากขึ้นในอัตราที่เท่าเทียมกัน แต่ข้อเท็จจริงที่พบในปัจจุบันนี้พบว่าอัตราการทำลายและสูญเสียทรัพยากรพันธุกรรมพืช ซึ่งเป็นแหล่งผลิตอาหารที่สำคัญของโลกมนุษย์กลับสูงขึ้นอย่างน่าวิตก จึงเกิดความพยายามในการเพิ่มผลผลิตพืชอาหารต่าง ๆ ให้สูงขึ้น ซึ่งการขยายพื้นที่เพาะปลูกให้มากขึ้น เป็นแนวทางดั้งเดิมที่เคยใช้ได้ผล แต่ในปัจจุบันจะให้ความสำคัญกับการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์พืชให้มีผลผลิตและคุณภาพสูง สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมตามภูมิภาคต่างๆ ได้ดี เทคโนโลยีในการพัฒนาปรับปรุงพันธุ์พืช นอกจากจะใช้วิธีการที่มีประสิทธิภาพแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้พันธุกรรมพืชที่มีความหลากหลาย ซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ตามธรรมชาติเป็นพืชพื้นเมืองทั่วไป ทรัพยากรที่มีคุณค่าต่อความอยู่รอดของประชากรในอนาคตเหล่านี้กระจัดกระจายอยู่ทั่วไป จำเป็นต้องมีการสำรวจ ศึกษา รวบรวม และบันทึกข้อมูลไว้ให้เป็นระบบตามหลักวิชาการที่ถูกต้อง กรมวิชาการเกษตรโดยสำนักคุ้มครองพันธุ์พืชแห่งชาติได้ทำการศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลเชื้อพันธุ์พืชต่างๆ โดยดำเนินการจัดทำฐานข้อมูลเชื้อพันธุ์พืชไปแล้วหลายพืชได้แก่ ข้าว มะม่วง ทุเรียน ยางพารา เป็นระบบข้อมูล Electronic อยู่ในฐานข้อมูล (database) ซึ่งสามารถสืบค้นได้ง่ายและทันสมัย แต่ทั้งนี้เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อบุคคลทั่วไปให้สามารถได้รับข่าวสารและเผยแพร่ได้อย่างทั่วถึง และเป็นประโยชน์ต่อทุกกลุ่มเป้าหมายจึงได้จัดพิมพ์เป็นสิ่งพิมพ์ เอกสารวิชาการฐานข้อมูลเชื้อพันธุ์พืช ข้าว มะม่วง ทุเรียน และยางพารา ตั้งแต่ปี 2542-2544 เพื่ออนุรักษ์และการใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดของเชื้อพันธุ์พืช

ในปี พ.ศ.2544-2545 สำนักคุ้มครองพันธุ์พืชแห่งชาติร่วมกับศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย และคณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ได้ทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลเชื้อพันธุ์ลำไย จัดทำเป็นเอกสารวิชาการฐานข้อมูลเชื้อพันธุ์พืช ประกอบด้วยข้อมูลสำหรับบันทึกลักษณะเชื้อพันธุ์พืช (descriptor) และรายละเอียดเกี่ยวกับฐานข้อมูลเชื้อพันธุ์พืช (plant germplasm database)

เอกสารวิชาการฐานข้อมูลเชื้อพันธุ์ลำไยเล่มนี้ เกิดขึ้นด้วยความร่วมมือและเสียสละของคณาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ จากหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ภายในเล่มจะประกอบด้วยข้อมูลสำหรับบันทึกลักษณะเชื้อพันธุ์ลำไย การจำแนกกลุ่มพันธุ์ ลักษณะประจำพันธุ์ ลักษณะทางการเกษตร ตลอดจนภาพประกอบ ลักษณะของลำไยแต่ละพันธุ์ อย่างไรก็ตามคณะผู้จัดทำได้พยายามทำให้เอกสารวิชาการเล่มนี้มีความสมบูรณ์ถูกต้องมากที่สุดเท่าที่จะพึงกระทำได้ในขณะนี้ หากในอนาคตท่านผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ มีข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นหรือรายละเอียดต่าง ๆ เพิ่มเติม ขอได้โปรดแจ้งมายังคณะผู้จัดทำ เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้ฐานข้อมูลเชื้อพันธุ์ลำไยมีความสมบูรณ์และทันสมัยยิ่งขึ้น

(นายวิชา ธิติประเสริฐ)

ผู้อำนวยการสำนักคุ้มครองพันธุ์พืชแห่งชาติ

สารบัญ

บทนำ

1

การบันทึกลักษณะประจำเชื้อพันธุ์ลำไย (Descriptors for Longan)

3

แหล่งรวบรวมพันธุ์ลำไย

22

รายชื่อพันธุ์ลำไยไทย

23

ลักษณะประจำเชื้อพันธุ์ลำไยเรียงตามตัวอักษร ก ถึง ฮ

26

คำนิยาม

75

เอกสารอ้างอิง

76

บทนำ

ลำไย

Dimocarpus longan Lour.

Euphoria longana Lamk,Cambess

Nephelium longana

พืชในวงศ์ Sapindaceae

ประวัติ

ลำไย เป็นไม้ผลเขตร้อนและกึ่งร้อนที่มีลักษณะบางอย่างคล้ายลิ้นจี่ มีชื่อวิทยาศาสตร์ *Dimocarpus longan* Lour. หรือ *Euphoria longana* Lamk,Cambess หรือ *Nephelium longana* อยู่ในวงศ์ Sapindaceae มีถิ่นกำเนิดในประเทศจีนตอนใต้ และได้แพร่กระจายเข้าสู่ อินเดีย ลังกา พม่า และไทย (Groff,1921)

ในปี พ.ศ. 2439 ได้มีชาวจีนนำกิ่งตอนลำไยพันธุ์ดีจำนวน 5 กิ่ง มาถวายเจ้าดารารัศมีใน รัชกาลที่ 5 ซึ่งแบ่งปลูกไว้ที่ อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 3 ต้น และปลูกที่กรุงเทพฯ 2 ต้น (ประเสริฐ,2539) หลังจากนั้นอีก 2-3 ปี ได้มีการนำต้นพันธุ์ลำไยจากที่อื่นเข้ามาปลูกใน จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นที่เชื่อกันว่าเป็นบรรพบุรุษของพันธุ์เบ็ญจเวียง (Subhadrabandhu,1990)

การจำแนกกลุ่มพันธุ์

ลำไยที่พบในปัจจุบัน แบ่งได้ 2 ชนิด ตามลักษณะการเจริญเติบโต ลักษณะของผล เนื้อ เมล็ด และรสชาติ (นพดล,2543)

1) ลำไยเครือหรือลำไยเถา (*Euphoria seandens* Winitkerr) เป็นลำไยที่มีลำต้นเลื้อยคล้ายเถาวัลย์ ทรงพุ่มคล้ายต้นเฟื่องฟ้า ลำต้นไม่มีแก่น ใบขนาดเล็กและสั้น ผลเล็ก ผิวสีชมพูปนน้ำตาล เมล็ดโต เนื้อผลบางมีกลิ่นคล้ายกำมะถัน ปลูกไว้สำหรับเป็นไม้ประดับมากกว่า พบได้ทั่วไปในแถบภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยแถวจังหวัดชลบุรี (Subhadrabandhu,1990)

2) ลำไยต้น สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ชนิด (Subhadrabandhu,1990)

2.1 ลำไยดั้งเดิม (*Indigenous longan*) พบได้ทั่วไปในป่า ปลูกจากเมล็ด เนื้อบางมาก แต่มี

ความสำคัญต่อการปรับปรุงพันธุ์

2.2 ลำไยพื้นเมือง (Common or native longan) หรือลำไยกระดูก พบได้ในภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือในแถบจังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำพูน จังหวัดหนองคาย และจังหวัดอุบลราชธานี เป็นต้น เปลือกลำต้นและกิ่ง ขรุขระมาก ลำต้นตั้งตรงสูงประมาณ 20-30 เมตร ให้ผลผลิตสูง แต่ผลมีขนาดเล็ก รูปร่างค่อนข้างกลม สีน้ำตาล เนื้อบางสีขาวใส คุณภาพผลค่อนข้างต่ำ ปัจจุบันใช้เป็นต้นตอสำหรับพันธุ์ปลูกทั่วไป (นพดล,2543)

2.3 ลำไยกะโหลก เป็นลำไยพันธุ์การค้าที่นิยมปลูกกันทั่วไป ผลมีขนาดใหญ่ เนื้อหนา มีรสหวาน เมล็ดมีขนาดเล็ก มีหลายพันธุ์ดังต่อไปนี้ ชมพู ดอ ดอก้านแข็ง ดอก้านอ่อน ดอก้ากลาง ดอแจ้ง

เพชรเวียงพิงค์ เพชรสาคร เพชรสาครทะวาย แห้ว แห้วแคะ แห้วยอดขาว แห้วยอดแดง เหลือง
อีตอ อีตอยอดเขียว อีตอยอดเขียวก้านอ่อน อีตอยอดแดง อีแดง อีเขียว อีเหลือง อีแห้ว

การจัดทำฐานข้อมูลเชื้อพันธุ์ลำไยของสำนักคุ้มครองพันธุ์พืชแห่งชาติ

กรมวิชาการเกษตรโดยสำนักคุ้มครองพันธุ์พืชแห่งชาติ ได้ดำเนินการรวบรวมและศึกษาข้อมูลพันธุ์พืชและเชื้อพันธุ์พืชเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบพันธุ์พืชที่มาจากจีนที่เข้ามารับความคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่และเป็นฐานข้อมูลเชื้อพันธุ์พืช สำนักคุ้มครองพันธุ์พืชแห่งชาติ ได้ยกร่างต้นแบบโครงสร้างฐานข้อมูลเชื้อพันธุ์ลำไยเรียบร้อยแล้ว จึงจัดให้มีการระดมความคิดเห็น ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อปรับปรุงระบบฐานข้อมูลเชื้อพันธุ์ลำไยให้สมบูรณ์โดยประสานงานกับศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย สถาบันวิจัยพืชสวน ร่วมกับ คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และ คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ร่วมกันจัดให้มีการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเรื่อง การจัดทำฐานข้อมูลเชื้อพันธุ์ลำไยและลิ้นจี่ นั้น เมื่อวันที่ 14-15 สิงหาคม 2545 ณ โรงแรมเชียงใหม่ฮิลล์ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีเป้าหมายของการสัมมนาเชิงปฏิบัติการดังนี้ คือ

1. ทบทวน/ปรับปรุง โครงสร้างฐานข้อมูลเชื้อพันธุ์ลำไย ให้สมบูรณ์
2. ทบทวน/ปรับปรุง Descriptor ที่ใช้เก็บข้อมูลเชื้อพันธุ์ลำไย
3. การระดมสมองเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอบทสรุป แนวทางการพัฒนาปรับปรุงฐานข้อมูลให้ถูกต้อง เป็นปัจจุบันและทันสมัย
4. เพื่อกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการเชื่อมโยงเครือข่ายฐานข้อมูลเชื้อพันธุ์ลำไยอย่างเป็นระบบ
5. เพื่อจัดทำฐานข้อมูลเชื้อพันธุ์ลำไย เป็นระบบข้อมูล Electronic และจัดพิมพ์เป็นสิ่งพิมพ์เอกสารวิชาการเพื่อเผยแพร่ต่อบุคคลทั่วไป อันจะเกิดประโยชน์สูงสุดต่อ สาธารณะ

ความสำเร็จจากการสัมมนาเชิงปฏิบัติการครั้งนี้ทำให้สำนักคุ้มครองพันธุ์พืชแห่งชาติสามารถนำข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะมาปรับปรุง แก้ไข ฐานข้อมูลเชื้อพันธุ์ลำไย ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ทั้งนี้สำนักคุ้มครองพันธุ์พืชแห่งชาติ จะดำเนินการเพื่อให้ได้บทสรุปที่ชัดเจนของเชื้อพันธุ์ที่อาจซ้ำซ้อนกันอยู่บ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นของความแตกต่างของลักษณะทางกายภาพ (morphology) โดยการจัดสัมมนาเชิงปฏิบัติการขึ้นอีกครั้งหนึ่งในโอกาสต่อไป

การบันทึกลักษณะประจำเชื้อพันธุ์ลำไย

(Descriptors for Longan)

ฐานข้อมูลเชื้อพันธุ์ลำไย ในเอกสารเล่มนี้ได้ทำการบันทึกลักษณะทางด้านสัณฐานวิทยา (morphology) เป็นหลัก ประกอบด้วย ลักษณะรูปร่าง (shape) สี (colour) ขนาด (size) ตลอดจนการบันทึกคุณภาพโดยใช้ประสาทสัมผัส (panel test) และจำนวนนับเชิงปริมาณ เป็นต้น ในการบันทึกลักษณะแต่ละพันธุ์ ลักษณะที่สำคัญคือ ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic) ซึ่งเป็นลักษณะที่ไม่มีการแปรปรวนไปตามสภาพแวดล้อม และลักษณะทางการเกษตร (agriculture descriptor) ซึ่งเป็นลักษณะอาจที่แปรปรวนไปตามสภาพแวดล้อม แต่บางครั้งจะเป็นลักษณะที่เด่นและสำคัญของพันธุ์นั้น ๆ จึงได้บันทึกไว้ นอกจากนี้บางพันธุ์จะมีข้อมูลในหัวข้อบันทึกเพิ่มเติม (note) ไว้ด้วย ข้อมูลส่วนนี้จะเป็นข้อมูลที่ได้รับมาจากการบอกเล่าของผู้มีประสบการณ์ในการจำแนกพันธุ์ลำไย โดยประสบการณ์ ซึ่งเป็นเกษตรกรชาวสวนลำไยโดยตรง ข้อมูลส่วนใหญ่จะมีภาษาอังกฤษและภาษาลาดินกำกับไว้ด้วยเพื่อการค้นคว้าในภายหลังและเป็นมาตรฐานเดียวกัน สำหรับการบันทึกสี (colour) จะบันทึกเป็นรหัสสีโดยใช้มาตรฐานการเปรียบเทียบสีจากแผ่นเทียบสี RHS (Royal Horticultural Society Colour Chart) ของประเทศอังกฤษ เช่น YG 10 C เป็นต้น อย่างไรก็ตามโครงสร้างการบันทึกลักษณะประจำเชื้อพันธุ์ลำไยของกรมวิชาการเกษตรจะประกอบด้วยหัวข้อหลักดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลเบื้องต้น (Passport Data)
2. การบริหารเชื้อพันธุ์ (Management)
3. ลักษณะประจำพันธุ์ (Characterizations)
4. การประเมินผล (Evaluation)
5. รูปภาพประกอบ (Picture)

ข้อมูลเบื้องต้น

PASSPORT DATA

ในการจัดทำระบบฐานข้อมูลเชื้อพันธุ์ลำไย การบันทึกข้อมูลเบื้องต้นนับว่าเป็นสิ่งสำคัญอันดับแรก ทั้งนี้เพื่อทราบ ประวัติของเชื้อพันธุ์ต้นที่ต้องการจะตรวจสอบและเพื่อการใช้ประโยชน์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและอนุรักษ์เชื้อพันธุ์ลำไย การแลกเปลี่ยนเชื้อพันธุ์ลำไย ทั้งในและต่างประเทศ การขออนุญาตนำเข้าหรือส่งออกตามกฎ ระเบียบและกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทางด้านอนุรักษ์ด้านคุ้มครองและใช้ประโยชน์จากเชื้อพันธุ์ลำไยและรวมถึงการขึ้นทะเบียนพันธุ์ลำไย การจดทะเบียนพันธุ์พืชตามกฎหมายเพื่อคุ้มครองสิทธิ เป็นต้น หัวข้อการบันทึกข้อมูลเบื้องต้นในการตรวจสอบพันธุ์ลำไย มีดังนี้ คือ

1. หมายเลข (accession number)

เชื้อพันธุ์ลำไยแต่ละตัวอย่างที่เก็บรวบรวมจะต้องมีรหัสหมายเลขกำกับไว้ทุกตัวอย่างหรือทุกพันธุ์เพื่อสะดวกในการเรียกใช้ข้อมูลและอ้างอิงข้อมูลในภายหลังได้ ในที่นี้หมายเลขประจำเชื้อพันธุ์ลำไยจะกำหนดไว้เป็นตัวเลขเรียงตามลำดับ

เช่น 00001 พันธุ์กระดุก 00002 พันธุ์กระทุ่มแบน เป็นต้น

2. ชื่อพันธุ์ (name)

3. ชื่อเดิม (former name)

4. ชื่อวิทยาศาสตร์ (scientific name) เช่น *Dimocarpus longan* Lour เป็นต้น

5. ประวัติพันธุ์ (Information)

5.1 แม่-พ่อพันธุ์ (pedigree) ในที่นี้หมายถึง การผสมพันธุ์เทียมซึ่งเกิดจากการกระทำโดยมนุษย์เท่านั้น (artificial hybrid)

5.2 ความเป็นมา

5.3 วันเดือนปีที่แนะนำ (date) (DDMMYYYY)*

5.4 ชื่อและที่อยู่สถาบันหรือหน่วยงานที่ผลิตเชื้อพันธุ์ลำไย(name and address of institution)

---

* DD หมายถึง เลข 2 หลัก แทน วันที่

MM หมายถึง เลข 2 หลัก แทน เดือน

YY หมายถึง เลข 4 หลัก แทน ปี

6. สถานภาพของพันธุ์ (status of sample)

- 6.1 พันธุ์พื้นเมือง (indigenous)
- 6.2 พันธุ์ลูกผสม (artificial hybrids)
- 6.3 พันธุ์ต่างประเทศ (introduction)
- 6.4 อื่นๆ (others)

7. วันเดือนปีที่ได้รับ (acquisition date)

(DDMMYYYY)

8. ลักษณะของตัวอย่างที่ได้รับ (type of material received)

- 8.1 เมล็ด (seed)
- 8.2 กิ่งพันธุ์ (scion)
- 8.3 ส่วนขยายพันธุ์พืชในสภาพปลอดเชื้อ (*in vitro*)
- 8.4 อื่นๆ (others) เช่น ต้นพันธุ์ (planting material) โปรราระบุรายละเอียดการขยายพันธุ์

9. ปริมาณที่ได้รับ (accession size)

- 9.1 จำนวนนับเชิงปริมาณ (quantity)
- 9.2 จำนวนนับเชิงน้ำหนัก (weight)
- 9.3 ตามภาชนะบรรจุ (packing)

10. หมายเลขอื่นๆ (other number)

- 10.1 หมายเลขเดิมที่เจ้าของเชื้อพันธุ์กำหนดไว้ (donor number)
- 10.2 หมายเลขทะเบียนนำพืช (plant introduction number)
- 10.3 อื่นๆ (other)

11. แหล่งที่มา (source)

11.1 ผู้ให้ (donor)

- ชื่อและที่อยู่ (name and address)
- วันที่ / เดือน / ปี ที่ได้รับ (date) (DDMMYYYY)

11.2 ผู้นำเข้า (importer)

- ชื่อและที่อยู่ (name and address)
- วันที่ / เดือน / ปี ที่นำเข้า (date) (DDMMYYYY)

11.3 ผู้เก็บตัวอย่าง (collector)

- ชื่อและที่อยู่ (name and address)

- วันที่ / เดือน / ปี ที่เก็บตัวอย่าง (date) (DDMMYYYY)

11.4 แหล่งที่มาภายในประเทศ (indigenous source)

- ระบุชื่ออำเภอ / ชื่อจังหวัด

11.5 แหล่งที่มาจากต่างประเทศ (introduction source)

- ระบุชื่อประเทศหรือรหัสประเทศตาม ISO (international standard code for the representation of name of countries)

11.6 ตำแหน่งที่เก็บตัวอย่าง โดยระบุเส้นรุ้งแล้วตามด้วยทิศเหนือหรือใต้

(latitude of collection source)

- ระบุเป็นองศาของเส้นรุ้งด้านทิศเหนือหรือทิศใต้

11.7 ตำแหน่งที่เก็บตัวอย่าง โดยระบุเส้นแวงแล้วตามด้วยทิศเหนือหรือทิศใต้

(longitude of collection source)

- ระบุเป็นองศาของเส้นแวงด้านทิศเหนือหรือทิศใต้

11.8 ระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลของสถานที่เก็บตัวอย่าง

(altitude of collection source)

- ระบุเป็นความสูงของพื้นที่เหนือระดับน้ำทะเล (m)

12. ตัวอย่างสำหรับทำตัวอย่างแห้ง (herbarium specimen)

13. ภาพถ่าย (photograph)

14. บันทึกเพิ่มเติม (note)

การบริหารเชื้อพันธุ์ลำไย

MANAGEMENT

การบริหารเชื้อพันธุ์ลำไยเป็นการปฏิบัติตามขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับหลักวิชาการและตามกฎระเบียบและกฎหมายต่างๆ ทั้งนี้เพื่อนำเชื้อพันธุ์ลำไยไปใช้ประโยชน์สูงสุด หัวข้อที่ควรพิจารณาคำเนิการ มีดังนี้คือ

1. การกักกันพืชและการขออนุญาต (plant quarantine and permits)

การนำเข้าและส่งออกเชื้อพันธุ์ลำไย(*Dimocarpus longan* Lour.) จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติกักพืช พ.ศ. 2507 พระราชบัญญัติพันธุ์พืช พ.ศ. 2518 และคำสั่งกรมวิชาการเกษตร ที่ 352/2528 เรื่อง ระเบียบการนำพันธุ์พืชเข้ามาในประเทศไทยและกำหนดแหล่งรวบรวมพันธุ์พืช เป็นต้น

1.1 การนำเข้า (import)

- ใบอนุญาตนำเข้า (import permit)	Yes/No
- ใบรับรองปลอดศัตรูพืชจากประเทศต้นทาง (Phytosanitary Certificate)	Yes/No
- การป้องกันกำจัดศัตรูพืชทางกักกันพืช (quarantine treatment)	Yes/No
- สถานกักพืช (Post Entry Quarantine)	Yes/No
- ทะเบียนนำพืช (plant introduction)	Yes/No

1.2 การส่งออก (export)

- การป้องกันกำจัดศัตรูพืชทางกักกันพืช (quarantine treatment)	Yes/No
- ใบรับรองปลอดศัตรูพืช (Phytosanitary Certificate)	Yes/No
- ใบอนุญาตส่งออก (export permit)	Yes/No

2. การแลกเปลี่ยนพันธุ์ระหว่างประเทศ (exchange of germplasm)

2.1 ให้ปฏิบัติตามระเบียบกรมวิชาการเกษตรว่าด้วยหลักเกณฑ์การแลกเปลี่ยนส่วนขยายพันธุ์พืชระหว่างประเทศ พ.ศ. 2531 ซึ่งปริมาณส่วนขยายพันธุ์พืชที่อนุญาตให้แลกเปลี่ยนกับต่างประเทศตามระเบียบดังกล่าวมีเงื่อนไขดังนี้ คือ

กลุ่มพันธุ์พืชสวน

กิ่งตาลำไย

พันธุ์ละ 10 ตา

กิ่งพันธุ์ลำไย

พันธุ์ละ 5 ต้น

2.2 หมายเลข (accession number) ที่สามารถแลกเปลี่ยนพันธุ์ (Passport Data I)

- Yes/No

3. การเก็บรวบรวมพันธุ์และอนุรักษ์ (collection and conservation)

3.1 แหล่งรวบรวมและอนุรักษ์เชื้อพันธุ์ลำไย(maintenance site of collection)

- ชื่อและที่อยู่ (name and address) รหัส/ code
  - ผู้ดูแล (curator) รหัส/ code
  - 3.2 วิธีการเก็บรวบรวมและอนุรักษ์เชื้อพันธุกรรม (methods)
    - 3.2.1 *ex situ* (นอกที่เดิมตามธรรมชาติ)
      - แปลงพันธุกรรม (field collection) รหัส/ code
    - 3.2.2 *in vitro* (ส่วนขยายพันธุ์ในสภาพปลอดเชื้อ) รหัส/ code
  - 3.3 หมายเลขที่เก็บรวบรวม (accession number) (Passport Data 1)
  - 3.4 ปริมาณที่เก็บรวบรวม (collection size) (Passport Data 5)
  - 3.5 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวม (period of collection)
  - 3.6 วิธีการจัดการ (management)
    - 3.6.1 การดูแลรักษา (maintenance and treatment)
    - 3.6.2 อื่นๆ (other)
4. การนำไปใช้ประโยชน์ (economic use)
5. บันทึกเพิ่มเติม (note)

ลักษณะประจำพันธุ์ลำไย : Characterization of Longan Variety

รายละเอียดประจำพันธุ์	เลข รหัส	ตัวอย่างพันธุ์	รูปภาพ
<p>1. ต้น (Tree)</p> <p>1.1 นิสัยการเจริญเติบโต (growth habit) (เงื่อนไข - ให้ดูต้นที่มีอายุ 3 ปีขึ้นไป)</p> <p>1.1.1 ไม้ยืนต้น (tree)</p> <p>1.1.2 ไม้พุ่มรอเลื้อย (scandent shrub)</p> <p>1.1.3 ไม้เลื้อย (climber, vine)</p> <p>1.2 ขนาดทรงพุ่ม (size of canopy) (เงื่อนไข - 1. เฉพาะไม้ยืนต้น, 2. ต้นอายุ 3 ปีขึ้นไป)</p> <p>1.2.1 ความสูง (height) บันทึกเป็นตัวเลขโดยวัดจากระดับพื้นดินถึงปลายยอด .. ม.</p> <p>1.2.2 ความกว้าง (width) บันทึกเป็นตัวเลขโดยวัดจากระดับพื้นดินถึงปลายยอด .. ม.</p> <p>2. กิ่ง (Branch)</p> <p>2.1 ลักษณะกิ่ง (branch) (เงื่อนไข - 1. ให้ดูกิ่งตอนอายุตั้งแต่ 3 ปีขึ้นไป 2. เมื่อตัดตามขวาง {cross section})</p> <p>2.1.1 เป็นร่องตื้นๆ 5 ร่อง (5 shallow grooves)</p> <p>2.1.2 กลม (rounded)</p> <p>3. เปลือก (Bark)</p> <p>3.1 ลักษณะเปลือกลำต้น (trunk surface) (เงื่อนไข - ให้ดูต้นที่มีอายุตั้งแต่ 5 ปีขึ้นไป)</p> <p>3.1.1 เรียบ (smooth)</p> <p>3.1.2 แตกเป็นร่อง (longitudinal split)</p> <p>3.1.3 อื่น ๆ (others)</p> <p>4. ใบ (Leaf)</p> <p>4.1 สีของใบอ่อน (colour of young leaflet) (เงื่อนไข - ให้ดูในระยะก่อนใบคลี่สุด)</p> <p>4.1.1 เขียวปนเหลือง (yellowish green)</p> <p>4.1.2 เขียวปนน้ำตาล (brownish green)</p> <p>4.1.3 เหลืองปนน้ำตาล (brownish yellow)</p>			

รายละเอียดประจำพันธุ์	เลข รหัส	ตัวอย่างพันธุ์	รูปภาพ
<p>4.1.4 เขียวปนแดง (reddish green)</p> <p>4.1.5 เขียว (green)</p> <p>4.1.6 อื่น ๆ (others)</p> <p>4.2 ขนาดของใบย่อย (size of leaflet) (เงื่อนไข - 1. ให้อายุใบที่แก่เต็มที่ (fully mature) ลำดับที่ 4-5 นับจากปลายยอดลงมา, 2. เฉลี่ยจาก 10 ใบ)</p> <p>4.2.1 ความยาว (length) บันทึกเป็นตัวเลขต่ำสุด สูงสุด และค่าเฉลี่ย..... ซม.</p> <p>4.2.2 ความกว้าง (width) บันทึกเป็นตัวเลขต่ำสุด สูงสุด และค่าเฉลี่ย..... ซม.</p> <p>4.3 สีของใบแก่ด้านบน (colour of adaxial leaflet)</p> <p>4.3.1 เขียวซีด (pale green)</p> <p>4.3.2 เขียว (green)</p> <p>4.3.3 เขียวเข้ม (dark green)</p> <p>4.3.4 เขียวปนเทา (grayish green)</p> <p>4.3.5 เขียวปนเหลือง (yellowish green)</p> <p>4.3.6 เขียวคล้ำ (dull green)</p> <p>4.3.7 อื่น ๆ (others)</p> <p>4.4 สีของใบแก่ด้านล่าง (colour of abaxial leaflet)</p> <p>4.4.1 เขียวซีด (pale green)</p> <p>4.4.2 เขียว (green)</p> <p>4.4.3 เขียวปนเหลือง (yellowish green)</p> <p>4.4.4 อื่น ๆ (others)</p> <p>4.5 ลักษณะขอบใบ (leaf margin)</p> <p>4.5.1 เรียบ (entire)</p> <p>4.5.2 เป็นคลื่น (undulate)</p> <p>4.6 ลักษณะแผ่นใบ (leaf blade)</p> <p>4.6.1 เรียบ (smooth)</p> <p>4.6.2 เป็นคลื่น (wavy)</p> <p>4.6.3 ย่น (rugose)</p>			

รายละเอียดประจำพันธุ์	เลข รหัส	ตัวอย่างพันธุ์	รูปภาพ
<p>4.7 ลักษณะของปลายใบ (apex of leaflet)</p> <p>4.7.1 แหลม (acute)</p> <p>4.7.2 เรียวแหลม (acuminate)</p> <p>4.7.3 เรียวแหลมและบิดงอ (acuminate & twisted)</p> <p>4.7.4 มน (obtuse)</p> <p>4.7.5 ขาวคล้ายหาง (caudate)</p> <p>4.8 ลักษณะฐานใบ (base of leaflet)</p> <p>4.8.1 ถี่ม (cuneate)</p> <p>4.8.2 มน (obtuse)</p> <p>4.8.3 อื่น ๆ (others)</p> <p>4.9 รูปร่างของใบ (shape of leaflet)</p> <p>4.9.1 รีค่อนข้างแคบ (narrowly elliptic)</p> <p>4.9.2 รี (elliptic)</p> <p>4.9.3 รีค่อนข้างกว้าง (broadly elliptic)</p> <p>4.9.4 ใบหอกค่อนข้างแคบ (narrowly lanceolate)</p> <p>4.9.5 หอกกลับ (oblanceolate)</p> <p>4.10 ลักษณะของเนื้อใบ (texture of leaflet)</p> <p>4.10.1 คล้ายกระดาษ (chartaceous)</p> <p>4.10.2 คล้ายแผ่นหนัง (coriaceous)</p> <p>4.11 ความมันของแผ่นใบ (leaf glossiness)</p> <p>4.11.1 เป็นมัน (glossy)</p> <p>4.11.2 ค้าน (callous)</p> <p>4.12 ขนาดของใบประกอบ (size of compound leaves)</p> <p>(เงื่อนไข - เฉลี่ยจาก 10 ใบประกอบ ลำดับที่ 4-5 นับจากปลายยอดลงมา)</p> <p>4.12.1 ความยาว (length) บันทึกเป็นตัวเลขต่ำสุด สูงสุด และค่าเฉลี่ย..... ซม.</p> <p>4.12.2 ความกว้าง (width) บันทึกเป็นตัวเลขต่ำสุด สูงสุด และค่าเฉลี่ย..... ซม.</p> <p>4.12.3 อัตราส่วนความยาวต่อความกว้าง (leaf ratio) บันทึกเป็นตัวเลขต่ำสุด สูงสุด และค่าเฉลี่ย..... ซม.</p>			

รายละเอียดประจำพันธุ์	เลข รหัส	ตัวอย่างพันธุ์	รูปภาพ
<p>4.13 ความยาวก้านใบประกอบ (length of petiole) (เงื่อนไข - เฉลี่ยจาก 10 ใบประกอบ ลำดับที่ 4-5 นับจากปลาย ยอดลงมา) บันทึกเป็นตัวเลขต่ำสุด สูงสุด และค่าเฉลี่ย..... ซม.</p> <p>4.14 สีก้านใบประกอบด้านบน (colour of adaxial petiole)</p> <p>4.14.1 เขียวปนเทา (grayish green) 4.14.2 เขียวปนน้ำตาล (brownish green) 4.14.3 เขียวปนม่วง (purplish green) 4.14.4 เขียวปนแดง (reddish green) 4.14.5 น้ำตาลปนเขียว (greenish brown) 4.14.6 อื่น ๆ (others)</p> <p>4.15 สีก้านใบประกอบด้านล่าง (colour of abaxial petiole)</p> <p>4.15.1 เขียว (green) 4.15.2 เขียวปนเทา (grayish green) 4.15.3 เขียวปนน้ำตาล (brownish green) 4.15.4 เขียวปนม่วง (purplish green) 4.15.5 อื่น ๆ (others)</p> <p>4.16 จำนวนคู่ของใบย่อย (pair of leaflet) (เงื่อนไข - เฉลี่ยจาก 10 ใบประกอบ) บันทึกเป็นตัวเลข..... คู่</p>			
<p>5. ดอกและช่อดอก (Flower and panicle)</p> <p>5.1 นิสัยการออกดอก (flowering habit) (เงื่อนไข - ในฤดูเดือน ธ.ค. - ก.พ.)</p> <p>5.1.1 ออกดอกเป็นฤดู (seasonal) 5.1.2 ออกดอกไม่เป็นฤดู (non-seasonal)</p> <p>5.2 ความสามารถในการออกดอก (flowering ability) (เงื่อนไข - ให้ดูในระยะดอกบานเต็มที่)</p> <p>5.2.1 ง่าย (easy) 5.2.2 ปานกลาง (intermediate) 5.2.3 ยาก (hard)</p>			

รายละเอียดประจำพันธุ์	เลข รหัส	ตัวอย่างพันธุ์	รูปภาพ
<p>5.3 เปอร์เซ็นต์การออกดอก (flowering percentage) (เงื่อนไข - ให้ดูในระยะดอกบานเต็มที่)</p> <p>5.3.1 น้อย (low) < 50%</p> <p>5.3.2 ปานกลาง (medium) 50%</p> <p>5.3.4 ดก (profuse) 51-75%</p> <p>5.3.5 ดกมาก (very profuse) >75%</p> <p>5.4 ขนาดของช่อดอก (size of panicle) (เงื่อนไข - 1. บันทึกเมื่อดอกบานเต็มที่, 2. เฉลี่ยจาก 10 ช่อดอก)</p> <p>5.4.1 ความยาว (length) บันทึกเป็นตัวเลขต่ำสุด สูงสุด และค่าเฉลี่ย.....ซม.</p> <p>5.4.2 ความกว้าง (width) บันทึกเป็นตัวเลขต่ำสุด สูงสุด และค่าเฉลี่ย.....ซม.</p> <p>5.5 ขนาดของดอก (size of flower) (เงื่อนไข - 1. บันทึกเมื่อดอกบานเต็มที่, 2. เฉลี่ยจาก 20 ดอก 3. วัดเส้นผ่านศูนย์กลางของดอก (diameter of flower) บันทึกเป็นตัวเลขต่ำสุด สูงสุด และค่าเฉลี่ย.....มม.</p> <p>5.6 สีของดอก (colour of flower)</p> <p>5.6.1 ครีม (cream)</p> <p>5.6.2 ครีมปนเหลือง (yellowish cream)</p> <p>5.6.3 ครีมปนเขียว (greenish cream)</p> <p>5.6.4 อื่น ๆ (others)</p> <p>6. ช่อผล (Fruit cluster)</p> <p>6.1 จำนวนผลต่อช่อ (number of fruits per cluster) (เงื่อนไข - บันทึกเมื่อเก็บเกี่ยว)</p> <p>6.1.1 น้อย (sparse) < 10 ผล/ช่อ</p> <p>6.1.2 ปานกลาง (medium) 10-25 ผล/ช่อ</p> <p>6.1.3 ดก (prolific) 26-50 ผล/ช่อ</p> <p>6.1.4 ดกมาก (very prolific) > 50 ผล/ช่อ</p>			

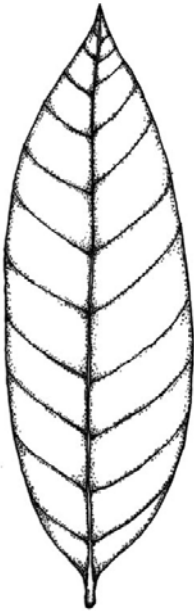
รายละเอียดประจำพันธุ์	เลข รหัส	ตัวอย่างพันธุ์	รูปภาพ
<p>6.2 ขนาดของช่อผล (size of fruit cluster) (เงื่อนไข - เฉลี่ยจาก 10 ช่อผล)</p> <p>6.2.1 ความยาว (length) บันทึกเป็นตัวเลขค่าต่ำสุด สูงสุด และค่าเฉลี่ย..... ซม.</p> <p>6.2.2 ความกว้าง (width) บันทึกเป็นตัวเลขค่าต่ำสุด สูงสุด และค่าเฉลี่ย..... ซม.</p> <p>7. ผล (Fruit)</p> <p>7.1 รูปร่างผล (shape of fruit) (เงื่อนไข - บันทึกเมื่อเก็บเกี่ยวผลิตผล)</p> <p>7.1.1 กลม (rounded)</p> <p>7.1.2 กลมแป้น (oblate)</p> <p>7.1.3 อื่น ๆ (others)</p> <p>7.2 ความสมมาตรของผล (symmetry of fruit) (เงื่อนไข - ดูทางด้านหน้าผล)</p> <p>7.2.1 สมมาตร (symmetry)</p> <p>7.2.2 ปานกลาง (intermediate)</p> <p>7.2.3 ไม่เท่ากัน (oblique)</p> <p>7.3 ความสม่ำเสมอของขนาดผลในช่อ (uniformity in fruit size)</p> <p>7.3.1 สม่ำเสมอ (uniform)</p> <p>7.3.2 ไม่สม่ำเสมอ (poorly uniform)</p> <p>7.4 ขนาดผล (size of fruit) (เงื่อนไข - เฉลี่ยจาก 10 ผล)</p> <p>7.4.1 ความยาว (length) บันทึกเป็นตัวเลขค่าต่ำสุด สูงสุด และค่าเฉลี่ย..... ซม.</p> <p>7.4.2 ความกว้าง (width) บันทึกเป็นตัวเลขค่าต่ำสุด สูงสุด และค่าเฉลี่ย..... ซม.</p> <p>7.4.3 ความหนา (thickness) บันทึกเป็นตัวเลขค่าต่ำสุด สูงสุด และค่าเฉลี่ย..... ซม.</p> <p>7.5 รูปหน้าตัดทรงผลตามขวาง (cross section of fruit)</p> <p>7.5.1 รีค่อนข้างกว้าง (broadly elliptic)</p> <p>7.5.2 กลม (globular)</p>			

รายละเอียดประจำพันธุ์	เลขรหัส	ตัวอย่างพันธุ์	รูปภาพ
<p>7.6 จำนวนผลในหนึ่งกิโลกรัม (number of fruits per kilogram) (เงื่อนไข - เฉพาะผลไม่รวมก้าน) บันทึกเป็นตัวเลข มีหน่วยวัดเป็น ..... ผล</p> <p>7.7 รูปร่างปลายผล (apex of fruit)</p> <p>7.7.1 ป้าน (flattened)</p> <p>7.7.2 ป้านกลม (round-flattened)</p> <p>7.8 ผิวของเปลือกผล (surface of skin)</p> <p>7.8.1 เรียบ (smooth)</p> <p>7.8.2 ขรุขระ (rough)</p> <p>7.9 สีของเปลือกผล (colour of skin) (เงื่อนไข - บันทึกเมื่อเก็บเกี่ยว)</p> <p>7.9.1 น้ำตาล (brown)</p> <p>7.9.2 น้ำตาลปนเหลือง (yellowish brown)</p> <p>7.9.3 น้ำตาลปนเขียว (greenish brown)</p> <p>7.9.4 น้ำตาลปนแดง (reddish brown)</p> <p>7.9.5 เขียวปนน้ำตาล (brownish green)</p> <p>7.9.6 อื่นๆ (others)</p> <p>7.10 ความหนาของเปลือกผล (thickness of skin) (เงื่อนไข - เฉลี่ยจาก 10 ผล) บันทึกเป็นตัวเลข..... มม.</p> <p>7.11 สีของเนื้อ (colour of aril)</p> <p>7.11.1 ขาวใส (clear white)</p> <p>7.11.2 ขาวขุ่น (dull white)</p> <p>7.11.3 ขาวขุ่นปนเหลือง (creamy white)</p> <p>7.11.4 ขาวปนเขียว (greenish white)</p> <p>7.11.5 ขาวปนชมพู (pinkish white)</p> <p>7.11.6 เหลือง (yellow)</p> <p>7.11.7 อื่นๆ (others)</p> <p>7.12 ลักษณะเนื้อ (texture of aril)</p> <p>7.12.1 นุ่ม (soft)</p> <p>7.12.2 แน่น (firm)</p> <p>7.12.3 ค่อนข้างเหนียว (almost leathery)</p>			

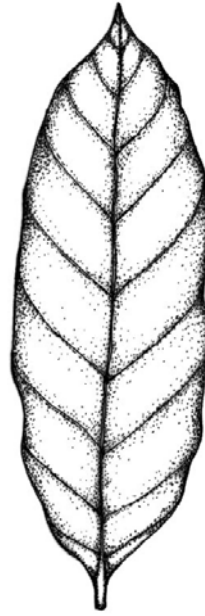
รายละเอียดประจำพันธุ์	เลข รหัส	ตัวอย่างพันธุ์	รูปภาพ
<p>7.13 ความหนาเนื้อ (thickness of aril) (เงื่อนไข - 1. บันทึกเมื่อเก็บเกี่ยวผลผลิต, 2. เฉลี่ยจาก 10 ผล, 3. วัดตรงกลางผล) บันทึกเป็นตัวเลขต่ำสุด สูงสุด และค่าเฉลี่ย..... ซม.</p> <p>7.14 ความฉ่ำน้ำของเนื้อ (juiciness of aril) (เงื่อนไข - โดยวิธีการทดลองชิม)</p> <p>7.14.1 แห้ง (dry)</p> <p>7.14.2 ปานกลาง (juicy)</p> <p>7.14.3 ฉ่ำ (very juicy)</p> <p>7.15 รสชาติ (flavour) (เงื่อนไข - โดยวิธีการชิม)</p> <p>7.15.1 หวาน (sweet)</p> <p>7.15.2 หวานหอม (aroma sweet)</p> <p>7.15.3 หวานคาว (smelly sweet)</p> <p>7.15.4 อื่นๆ (others)</p> <p>7.16 ปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้ (total soluble solids) (เงื่อนไข - 1. บันทึกโดยใช้ refractometer, 2. เฉลี่ยจาก 10 ผล) บันทึกเป็นตัวเลข..... °Brix</p>			
<p>8. เมล็ด (Seed)</p> <p>8.1 รูปร่างของเมล็ด (shape of seed)</p> <p>8.1.1 กลมแป้น (oblate)</p> <p>8.1.2 กลมและแบนด้านข้าง (spheroid flattened)</p> <p>8.1.3 อื่นๆ (others)</p> <p>8.2 ขนาดของเมล็ด (size of seed) (เงื่อนไข - เฉลี่ยจาก 10 เมล็ด)</p> <p>8.2.1 ความยาว (length) บันทึกเป็นตัวเลขต่ำสุด สูงสุด และค่าเฉลี่ย..... ซม.</p> <p>8.2.2 ความกว้าง (width) บันทึกเป็นตัวเลขต่ำสุด สูงสุด และค่าเฉลี่ย..... ซม.</p> <p>8.2.3 ความหนา (thickness) บันทึกเป็นตัวเลขต่ำสุด สูงสุด และค่าเฉลี่ย..... ซม.</p>			

รายละเอียดประจำพันธุ์	เลข รหัส	ตัวอย่างพันธุ์	รูปภาพ
<p>8.3 สีเมล็ด (colour of seed)</p> <p>8.3.1 น้ำตาลดำ (dark brown)</p> <p>8.3.2 ดำเป็นมัน (glossy black)</p> <p>8.3.3 อื่นๆ (others)</p>			

ลักษณะขอบใบ (leaf margin)

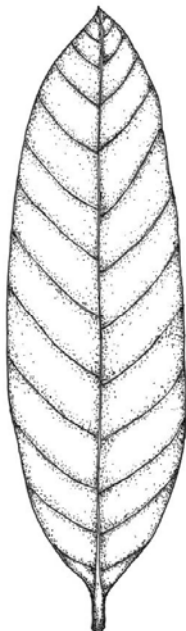

เรียบ (entire)

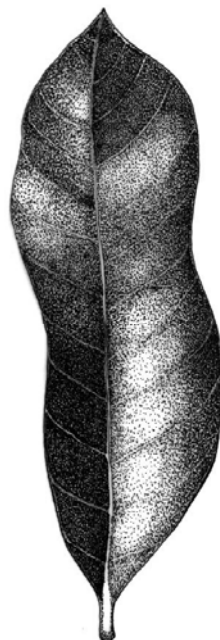

เป็นคลื่น (undulate)

ลักษณะแผ่นใบ (leaf blade)

เรียบ (smooth)

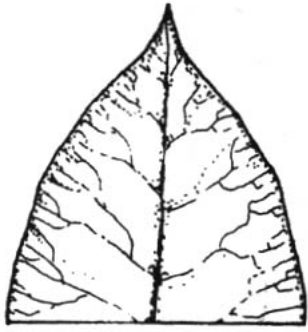

เป็นคลื่น (wavy)

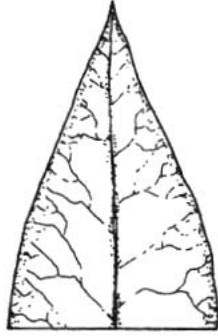

ขุ่น (rugose)

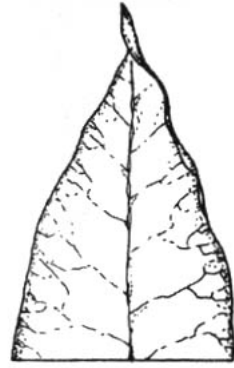
ลักษณะของปลายใบ (apex of leaflet)

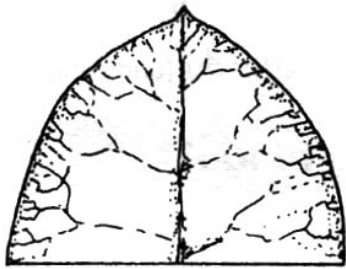
แหลม (acute)

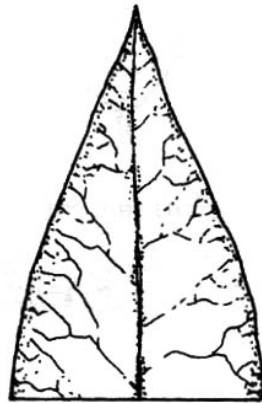
เรียวแหลม (acuminate)

เรียวแหลมและบิดงอ
(acuminate & twisted)

มน (obtuse)

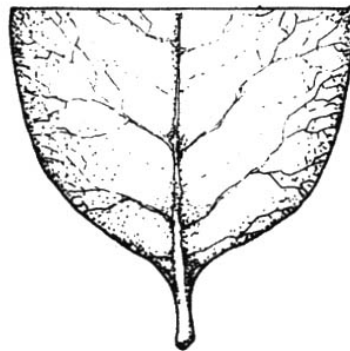

ยาวคล้ายหาง (caudate)

ลักษณะฐานใบ (base of leaflet)

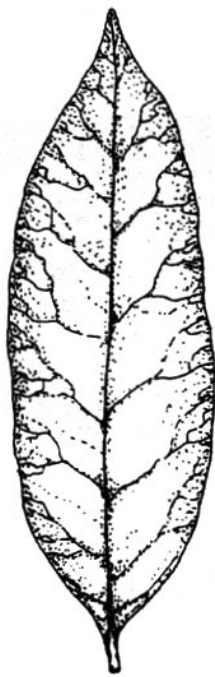

ติ่ม (cuneate)

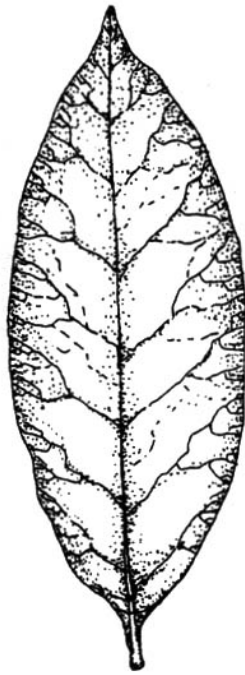

มน (obtuse)

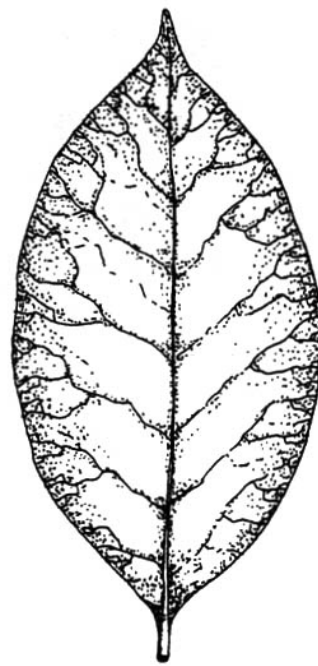
รูปร่างของใบ (shape of leaflet)

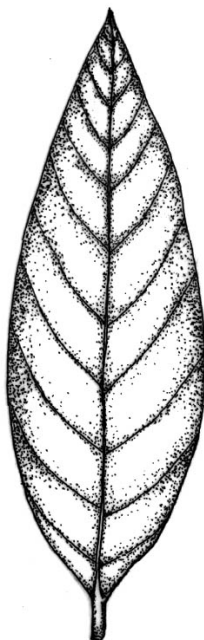
รีค่อนข้างแคบ (narrowly elliptic)

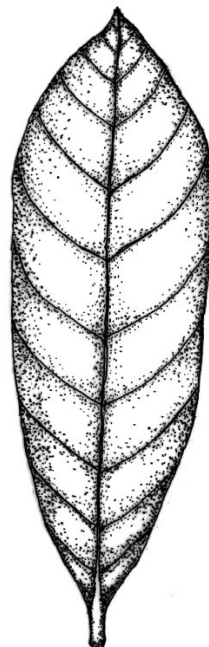
รี (elliptic)

รีค่อนข้างกว้าง (broadly elliptic)

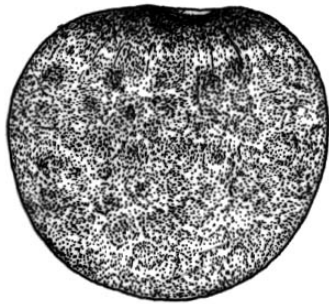
ใบหอกค่อนข้างแคบ (narrowly lanceolate)

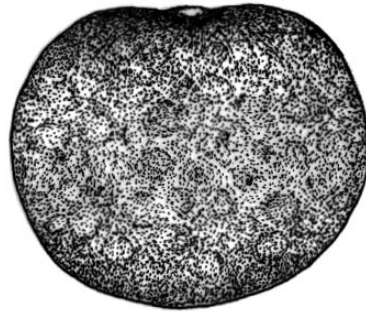
หอกกลับ (ob lanceolate)

รูปร่างผล (shape of fruit)

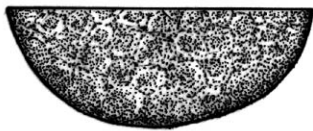

กลม (rounded)

กลมแป้น (oblate)

รูปร่างปลายผล (apex of fruit)

แป้น (flattened)

แป้นกลม (round-flattened)

ความอ่อนแอต่อผลกระทบจากสิ่งมีชีวิต (Biotic stress susceptibility)

โรค	ตัวเลือก					หมายเหตุ
	ต้านทาน	ค่อนข้างต้านทาน	ปานกลาง	ค่อนข้างอ่อนแอ	อ่อนแอ	
	1	2	3	4	5	
โรคใบจุดสนิมหรือ โรคใบจุดสาหร่าย <i>Cephaleuros virescens</i>						
โรคราสนิม <i>Skierka nephelii</i>						
โรคในระยะติดดอกออกผล <i>Curvularia</i> sp. <i>Alternaria</i> sp. <i>Aspergillus</i> sp. <i>Fusarium</i> sp.						
โรคราดำ <i>Capnodium</i> sp. <i>Meliola</i> sp.						
โรคราน้ำค้างเทียม <i>Perenophythora litchii</i>						

แหล่งรวบรวมพันธุ์ลำไยที่มีการบันทึกข้อมูลอยู่ในฐานข้อมูลเชื้อพันธุ์พืช

สำนักคุ้มครองพันธุ์พืชแห่งชาติ

ลำดับ	สถานที่รวบรวมพันธุ์ลำไย	ชื่อพันธุ์ลำไยที่รวบรวม
1	ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย ตำบลรอบเวียง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ผู้รับผิดชอบ นายมนตรี ทศานนท์ และนายนิพัฒน์ สุขวิบูลย์ โทร.(053)714023-4 โทรสาร(053)714023-4	กระท่อมแบน คอ 13 นราภิรมย์ ใบดำ พวงทอง เพชรสาคร ฟิลิปปินส์ เถา ลิ่นจี่ เวียดนาม น้ำผึ้ง สีชมพู สุขุม แห้ว สกเกียน รวบรวมไว้ 15 พันธุ์ จำนวน 62 ต้น ลักษณะการรวบรวมต้น พันธุ์ ex situ อายุต้นพันธุ์ประมาณ 2 ปี ปลูกโดยใช้กิ่งตอน
2	ศูนย์ศึกษาและพัฒนาลำไยหริภุญชัย บ้านเหล่ายาว อำเภอบ้านโฮ่ง จังหวัดลำพูน ผู้รับผิดชอบ นายเกียรติ เชียงศิลป์ ภาควิชาพืชสวน คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 50200 โทร.(053)944040 โทรสาร(053)944666	คอตตาเห็น คอยอดแดง คอยอดขาว คอยอดขาวน่าน คอก้าน อ่อน คอก้านแข็ง คอคำลวง คอใบดำ คอหอบ คอคอนไชย คอน้ำผึ้ง คอ 49 คออัมตะสุนัข คอแจ้ คอบ้านโฮ่ง คอสุขุม เบี้ยวเขียวเชียงใหม่ เบี้ยวเขียวลำพูน สร้อยทอง แดงกลม แห้ว ชมพู นราภิรมย์ ชมพูเมล็ด เชียงราย 13 นครพนม พวงทอง เพชรสาคร คอหนานขาว กระดุกด้านซ้าย อีเหลือง อีสร้อย เขียวพระอินทร์ น้ำผึ้งน่าน พื้นเมืองน่าน เพชรยะลา เวียดนาม รวบรวมไว้ 37 พันธุ์ จำนวน 247 ต้น ลักษณะการรวบรวมต้น พันธุ์ ex situ อายุต้นพันธุ์ประมาณ 2 ปี ปลูกโดยใช้กิ่งตอน
3	สาขาไม้ผล ภาควิชาพืชสวน คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50290 ผู้รับผิดชอบ ผศ.นภดล จรัสสัมฤทธิ์ โทรศัพท์ (053)498126 โทรสาร(053)498126	อีคอยอดแดง แดงกลม เบี้ยวเขียวเชียงใหม่ เบี้ยวเขียวป่าเส้า ใบดำ ใบหยก ปุ่มาตินโค้ง พวงทอง เพชรสาคร เถา เวีย ตนาม ชมพู แห้วแกระ แห้วยอดแดง อีคอ อีไว อีสร้อย ทะวาย รวบรวมไว้ 17 พันธุ์ จำนวน 239 ต้น ลักษณะการรวบรวมต้น พันธุ์ ex situ อายุต้นพันธุ์ประมาณ 2 ปี ปลูกโดยใช้กิ่งตอน และกิ่งเสียบ

รายชื่อพันธุ์ลำไยไทย

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย)	ชื่อพันธุ์ (อังกฤษ)
00001	กระดุก	Kradook
00002	กระทุ่มแบน	Krathumban
00003	เขียวพระอินทร์	Khiao Phra-in
00004	ชมพู่	Chomphoo
00005	ชมพู่หน้า	Chomphoo Nam
00006	ดอ	Daw
00007	ดอگانแข็ง	Daw Kaankhaeng
00008	ดอگانอ่อน	Daw Kaan-on
00009	ดอคำกลาง	Daw Khamlaang
00010	ดอแจ้	Daw Jae
00011	ดอคอยไชย	Daw Donchai
00012	ดอทาน้อย	Daw Thanoi
00013	ดอน่าน	Daw Nan
00014	ดอนำผึ้ง	Daw Namphueng
00015	ดอบ้านโสง 60	Daw Baanhonge 60
00016	ดอใบคำ	Daw Baidam
00017	ดอใบหุด	Daw Baihode
00018	ดอยอดขาว	Daw Yodkhao
00019	ดอยอดแดง	Daw Yoddaeng
00020	ดอลุ่มน้ำปิง	Daw Lumnamping
00021	ดอสร้อย	Daw Soi
00022	ดอสุขุม	Daw Sukhum
00023	ดอหนองช้างกิน	Daw Nongchangkhuen
00024	ดอหนานขาว	Daw Nankhao
00025	ดอหลวง	Daw Luang
00026	ดอหอม	Daw Hom
00027	ดอ 13	Daw 13
00028	แดงกลม	Daengklome
00029	เถา	Thao
00030	ทรวงกิมหว่าง	Suahgkermwang

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย)	ชื่อพันธุ์ (อังกฤษ)
00031	น้ำผึ้ง	Namphueng
00032	เบี้ยวเขี้ยว	Biaokhiao
00033	เบี้ยวเขี้ยวเชียงใหม่	Biaokhiao Chiangmai
00034	เบี้ยวเขี้ยวป่าเล่า	Biaokhiao Pasao
00035	ใบดำ	Baidam
00036	ใบหุด	Baihode
00037	ใบหยก	Baiyoke
00038	ปิงปอง	Pingpong
00039	เปลือกเขี้ยว	Plueakkhiao
00040	ปู้มาตินโค้ง	Poomateenkhong
00041	ฟิลิปปินส์	Philippines
00042	พื่นเมือง	Phuenmueang
00043	พื่นเมืองน่าน	Phuenmmmueang Nan
00044	พื่นเมืองลำพูน	Phuenmueang Lamphoon
00045	พวงทอง	PhuangThong
00046	เพชรเวียงฟิงค์	Phetwiangphing
00047	เพชรสาคร	Phetsakorn
00048	เพชรสาครทะวาย	Phetsakorn Thawaai
00049	ลินจี	Linjee
00050	เวียดนาม	Vietnam
00051	เหลื่อง	Lueang
00052	แห้ว	Haeo
00053	แห้วแคะ	Haeo Khrae
00054	แห้วยอคขาว	Haeo Yodkhao
00055	แห้วยอคแดง	Haeo Yoddaeng
00056	อีคอ	E-daw
00057	อีคอยอคเขี้ยว	E-daw Yodkhiao
00058	อีคอยอคเขี้ยวก้านอ่อน	E-daw Yodkhiao Kaan-on
00059	อีคอยอคแดง	E-daw Yoddaeng
00060	อีแดง	E-daeng
00061	อีเบี้ยว	E-biao
00062	อีไว	E-wai

Accession Number	ชื่อพันธุ์ (ไทย)	ชื่อพันธุ์ (อังกฤษ)
00063	อีสร้อย	E-soi
00064	อีเหั่ว	E-haeo
00065	อีเหลื่อง	E-lueang
00066	ฮกเกี้ยน	Hokkian

ชื่อพันธุ์

กระท่อมแบน (Krathumban)*

ชื่อวิทยาศาสตร์

Dimocarpus longan Lour.

สถานที่รวบรวมข้อมูล

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (Tree) นิสัยการเจริญเติบโต (growth habit) ไม้ยืนต้น (tree)

เปลือก (Bark) ลักษณะเปลือกลำต้น (trunk surface) เรียบ (smooth)

ใบ (Leaf) สีของใบอ่อน (colour of young leaflet) เขียวปนเหลือง (yellowish green) ขนาดของใบย่อย (size of leaflet) ความยาว (length) 5 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 2 เซนติเมตร สีของใบแก่ด้านบน (colour of adaxial leaflet) เขียวซีด (pale green) ลักษณะขอบใบ (leaf margin) เรียบ (entire) ลักษณะแผ่นใบ (leaf blade) เรียบ (smooth) รูปร่างของใบ (shape of leaflet) รีค่อนข้างกว้าง (broadly elliptic) ความมันของแผ่นใบ (leaf glossiness) ต้าน (callous) สีก้านใบประกอบด้านบน (colour of adaxial petiole) เขียวปนเหลือง (yellowish green) สีก้านใบประกอบด้านล่าง (colour of abaxial petiole) เขียวปนเหลือง (yellowish green) สีเส้นกลางใบ (colour of midrib) เหลืองปนเขียว (greenish yellow) จำนวนคู่ของใบย่อย (pair of leaflet) 5 คู่

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

ดอกและช่อดอก (Flower and panicle) นิสัยการออกดอก (flowering habit) ออกดอกไม่เป็นฤดู (non-seasonal) ความสามารถในการออกดอก (flowering ability) ง่าย (easy) เปอร์เซ็นต์การออกดอก (flowering percentage)

ดกมาก (very profuse) >75% ขนาดของช่อดอก (size of panicle) ความยาว (length) 30 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 15 เซนติเมตร

ช่อผล (Fruit cluster) จำนวนผลต่อช่อ (number of fruits per cluster) ดก (prolific) 26-50 ผล/ช่อ

ผล (Fruit) รูปร่างผล (shape of fruit) กลม (rounded) ความสมมาตรของผล (symmetry of fruit) สมมาตร (symmetry) ความสม่ำเสมอของขนาดผลในช่อ (uniformity in fruit size) สม่ำเสมอ (uniform) ขนาดผล (size of fruit) ความยาว (length) 2.8-3.2 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 3.5-4.0 เซนติเมตร ความหนา (thickness) 2.71 เซนติเมตร รูปร่างปลายผล (apex of fruit) ป้านกลม (round-flattened) ผิวของเปลือกผล (surface of skin) เรียบ (smooth) สีของเปลือกผล (colour of skin) น้ำตาลปนเหลือง (yellowish brown) ความหนาของเปลือกผล (thickness of skin) 1.0-1.5 มิลลิเมตร สีของเนื้อ (colour of aril) เหลือง (yellow) ลักษณะเนื้อ (texture of aril) แน่น (firm) ความหนาเนื้อ (thickness of aril) 0.8-1.0 เซนติเมตร ความฉ่ำน้ำของเนื้อ (juiciness of aril) แห้ง (dry) รสชาติ (flavour) หวาน (sweet) ปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้ (total soluble solids) 20-24 °Brix

เมล็ด (Seed) รูปร่างของเมล็ด (shapes of seed) กลมแป้น (oblate) สีเมล็ด (colour of seed) น้ำตาลดำ (dark brown)

บันทึกเพิ่มเติม (note)

* ที่มา : ธวัชชัย รัตนชเลศ และศิวพร ธรรมดี 2542. พันธุ์ไม้ผลการค้าในประเทศไทย. สำนักพิมพ์รัฐเขียว. กรุงเทพฯ.

ชื่อพันธุ์

ชมพู่ (Chomphoo)

ชื่อวิทยาศาสตร์

Dimocarpus longan Lour.

สถานที่รวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จ. เชียงใหม่

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (Tree) นิสัยการเจริญเติบโต (growth habit) ไม้ยืนต้น (tree)

กิ่ง (Branch) ลักษณะกิ่ง (branch) กลม (rounded) เปลือก (Bark) ลักษณะเปลือกลำต้น (trunk surface) เรียบ (smooth)

ใบ (Leaf) สีของใบอ่อน (colour of young leaflet) เขียวปนเหลือง (yellowish green) ขนาดของใบย่อย (size of leaflet) ความยาว (length) 13.38 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 4.24 เซนติเมตร สีของใบแก่ด้านบน (colour of adaxial leaflet) เขียวปนเหลือง (yellowish green) ลักษณะขอบใบ (leaf margin) เรียบ (entire) ลักษณะแผ่นใบ (leaf blade) เรียบ (smooth) ลักษณะของปลายใบ (apex of leaflet) เรียวแหลม (acuminate) ลักษณะฐานใบ (base of leaflet) ลิ่ม (cuneate) รูปร่างของใบ (shape of leaflet) รี (elliptic) ลักษณะของเนื้อใบ (texture of leaflet) คล้ายกระดาษ (chartaceous) ความมันของแผ่นใบ (leaf glossiness) ด้าน (callous) สีก้านใบประกอบด้านบน (colour of adaxial petiole) เขียวปนเทา (grayish green) สีก้านใบประกอบด้านล่าง (colour of abaxial petiole) เขียวปนเทา (grayish green) จำนวนคู่ของใบย่อย (pair of leaflet) 4 คู่

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

ดอกและช่อดอก (Flower and panicle) เปรอร์เซนต์การออกดอก (flowering percentage) ดก (profuse) 51-75% ขนาดของช่อดอก (size of panicle) ความยาว

(length) 32.3 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 18.4 เซนติเมตร สีของดอก (colour of flower) ครีม (cream)

ช่อดอก (Fruit cluster) จำนวนผลต่อช่อ (number of fruits per cluster) ปานกลาง (medium) 10-25 ผล/ช่อ ขนาดของช่อดอก (size of fruit cluster) ความยาว (length) 31 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 28 เซนติเมตร

ผล (Fruit) รูปร่างผล (shape of fruit) กลม (rounded) ความสมมาตรของผล (symmetry of fruit) สมมาตร (symmetry) ความสม่ำเสมอของขนาดผลในช่อ (uniformity in fruit size) สม่ำเสมอ (uniform) ขนาดผล (size of fruit) ความยาว (length) 2.80 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 3.03 เซนติเมตร ความหนา (thickness) 2.72 เซนติเมตร รูปหน้าตัดทรงผลตามขวาง (cross section of fruit) กลม (globular) รูปร่างปลายผล (apex of fruit) ปานกลม (round-flattened) ผิวของเปลือกผล (surface of skin) เรียบ (smooth) สีของเปลือกผล (colour of skin) น้ำตาลปนเขียว (greenish brown) สีของเนื้อ

เมล็ด (Seed) รูปร่างของเมล็ด (shape of seed)
กลมและแบนด้านข้าง (spheroid flattened) ขนาดของ
เมล็ด (size of seed) ความยาว (length) 1.37 เซนติเมตร
ความกว้าง (width) 1.38 เซนติเมตร ความหนา
(thickness) 1.12 เซนติเมตร สีเมล็ด (colour of seed)
น้ำตาลดำ (dark brown)

บันทึกเพิ่มเติม (note)

.....
.....

ชื่อพันธุ์

คอดยอดแดง (Daw Yoddaeng)

ชื่อวิทยาศาสตร์

Dimocarpus longan Lour.

สถานที่รวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จ. เชียงใหม่

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (Tree) นิสัยการเจริญเติบโต (growth habit) ไม้ยืนต้น (tree) ขนาดทรงพุ่ม (size of canopy) ความสูง (height) 8 เมตร ความกว้าง (width) 6 เมตร

กิ่ง (Branch) ลักษณะกิ่ง (branch) กลม (rounded) เปลือก (Bark) ลักษณะเปลือกลำต้น (trunk surface) เรียบ (smooth)

ใบ (Leaf) สีของใบอ่อน (colour of young leaflet) เขียวปนแดง (reddish green) ขนาดของใบย่อย (size of leaflet) ความยาว (length) 16 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 5 เซนติเมตร สีของใบแก่ด้านบน (colour of adaxial leaflet) เขียวปนเทา (grayish green) ลักษณะขอบใบ (leaf margin) เรียบ (entire) ลักษณะแผ่นใบ (leaf blade) ย่น (rugose) ลักษณะของปลายใบ (apex of leaflet) เรียวแหลม (acuminate) ลักษณะฐานใบ (base of leaflet) ลิ่ม (cuneate) รูปร่างของใบ (shape of leaflet) หอกกลับ (oblanceolate) ลักษณะของเนื้อใบ (texture of leaflet) คล้ายกระดาษ (chartaceous) ความมันของแผ่นใบ (leaf glossiness) ค้าน (callous) สีก้านใบประกอบด้านบน (colour of adaxial petiole) น้ำตาลปนเขียว (greenish brown) สีก้านใบประกอบด้านล่าง (colour of abaxial petiole) เขียวปนน้ำตาล (brownish green) จำนวนคู่ของใบย่อย (pair of leaflet) 4 คู่

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

ดอกและช่อดอก (Flower and panicle) เปอร์เซ็นต์การออกดอก (flowering percentage) ดก (profuse) 51-75%

ขนาดของช่อดอก (size of panicle) ความยาว (length) 30 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 25 เซนติเมตร สีของดอก (colour of flower) ครีมน้ำเขียว (greenish cream)

ช่อผล (Fruit cluster) จำนวนผลต่อช่อ (number of fruits per cluster) ดก (prolific) 26-50ผล/ช่อ ขนาดของช่อผล (size of fruit cluster) ความยาว (length) 22 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 12 เซนติเมตร

ผล (Fruit) รูปร่างผล (shape of fruit) กลม (rounded) ความสมมาตรของผล (symmetry of fruits) สมมาตร (symmetry) ความสม่ำเสมอของขนาดผลในช่อ (uniformity in fruit size) สม่ำเสมอ (uniform) ขนาดผล (size of fruit) ความยาว (length) 2.49 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 2.84 เซนติเมตร รูปหน้าตัดทรงผลตามขวาง (cross section of fruit) รีค่อนข้างกว้าง (broadly elliptic) รูปร่างปลายผล (apex of fruit) ป้านกลม (round-flattened) ผิวของเปลือกผล (surface of skin) เรียบ (smooth) สีของเปลือกผล (colour of skin) น้ำตาลปนเขียว (greenish brown) สีของเนื้อ (colour of aril) ขาวขุ่นปนเหลือง (creamy white) ลักษณะเนื้อ (texture of aril) นุ่ม (soft) ความหนาเนื้อ (thickness of aril) 0.5 เซนติเมตร ความฉ่ำน้ำของเนื้อ (juiciness of aril) ปานกลาง (juicy) รสชาติ (flavour) หวานหอม (aroma sweet)

เมล็ด (Seed) รูปร่างของเมล็ด (shape of seed) กลมและแบนด้านข้าง (spheroid flattened) ขนาดของเมล็ด (size of seed) ความยาว (length) 1.37 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 1.36 เซนติเมตร ความหนา

บันทึกเพิ่มเติม (note)

- ผลมีลักษณะเขียว

ชื่อพันธุ์

ดอ 13 (Daw 13)

ชื่อวิทยาศาสตร์

Dimocarpus longan Lour.

สถานที่รวบรวมข้อมูล

ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย

จ. เชียงราย

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

กิ่ง (Branch) ลักษณะกิ่ง (branch) กลม (rounded) เปลือก (Bark) ลักษณะเปลือกลำต้น (trunk surface) เรียบ (smooth)

ใบ (Leaf) สีของใบอ่อน (colour of young leaflet) เขียวปนแดง (reddish green) สีของใบแก่ด้านบน (colour of adaxial leaflet) เขียวเข้ม (dark green) ลักษณะขอบใบ (leaf margin) เป็นคลื่น (undulate) ลักษณะแผ่นใบ (leaf blade) เรียบ (smooth) ลักษณะของปลายใบ (apex of leaflet) มน (obtuse) ลักษณะฐานใบ (base of leaflet) ลิ่ม (cuneate) รูปร่างของใบ (shape of leaflet) รี (elliptic) ลักษณะของเนื้อใบ (texture of leaflet) คล้ายแผ่นหนัง (coriaceous) ความมันของแผ่นใบ (leaf glossiness) เป็นมัน (glossy) สีก้านใบประกอบด้านล่าง (colour of abaxial petiole) เขียว (green) จำนวนคู่ของใบย่อย (pair of leaflet) 3 คู่

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

ดอกและช่อดอก (Flower and panicle) เปอร์เซ็นต์การออกดอก (flowering percentage) ดก (profuse) 51-75 % ขนาดของช่อดอก (size of panicle) ความยาว (length) 22.7 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 16.3 เซนติเมตร สีของดอก (colour of flower) ครีมน (cream)

ช่อผล (Fruit cluster) จำนวนผลต่อช่อ (number of fruits per cluster) ดก (profuse) 26-50 ผล/ช่อ

ผล (Fruit) รูปร่างผล (shape of fruit) กลมแป้น (oblate) ความสมมาตรของผล (symmetry of fruit) ปานกลาง (intermediate) ความสม่ำเสมอของขนาดผลในช่อ (uniformity in fruit size) สม่ำเสมอ (uniform) ขนาดผล (size of fruit) ความยาว (length) 3.0 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 2.6 เซนติเมตร รูปหน้าตัดทรงผลตามขวาง (cross section of fruit) รีค่อนข้างกว้าง (broadly elliptic) รูปร่างปลายผล (apex of fruit) ปานกลม (round-flattened) ผิวของเปลือกผล (surface of skin) เรียบ (smooth) สีของเปลือกผล (colour of skin) น้ำตาลปนเหลือง (yellowish brown) สีของเนื้อ (colour of aril) ขาวขุ่น (dull white) ลักษณะเนื้อ (texture of aril) นุ่ม (soft) ความฉ่ำน้ำของเนื้อ (juiciness of aril) ปานกลาง (juicy) รสชาติ (flavour) หวานหอม (aroma sweet) ปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้ (total soluble solids) 20.8 °Brix

เมล็ด (Seed) รูปร่างของเมล็ด (shapes of seed) กลมและแบนด้านข้าง (spheroid flattened) ขนาดของเมล็ด (size of seed) ความยาว (length) 1.3 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 1.4 เซนติเมตร สีเมล็ด (colour of seed) น้ำตาลดำ (dark brown)

บันทึกเพิ่มเติม (note)

.....
 .....

ชื่อพันธุ์

แดงกลม (Daengklong)

ชื่อวิทยาศาสตร์

Dimocarpus longan Lour.

สถานที่รวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จ. เชียงใหม่

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (Tree) นิสัยการเจริญเติบโต (growth habit)

ไม้ยืนต้น (tree)

กิ่ง (Branch) ลักษณะกิ่ง (branch) กลม

(rounded)

เปลือก (Bark) ลักษณะเปลือกลำต้น (trunk

surface) เรียบ (smooth)

ใบ (Leaf) สีของใบอ่อน (colour of young

leaflet) เขียวปนเหลือง (yellowish green) ขนาดของใบ

ย่อย (size of leaflet) ความยาว (length) 13.12 เซนติเมตร

ความกว้าง (width) 5.3 เซนติเมตร สีของใบแก่ด้านบน

(colour of adaxial leaflet) เขียวปนเหลือง (yellowish

green) ลักษณะขอบใบ (leaf margin) เรียบ (entire)

ลักษณะแผ่นใบ (leaf blade) เรียบ (smooth) ลักษณะของ

ปลายใบ (apex of leaflet) เรียวแหลม (acuminate)

ลักษณะฐานใบ (base of leaflet) คี่ม (cuneate) รูปร่างของ

ใบ (shape of leaflet) รีค่อนข้างกว้าง (broadly elliptic)

ลักษณะของเนื้อใบ (texture of leaflet) คล้ายกระดาษ

(chartaceous) ความมันของแผ่นใบ (leaf glossiness) ค้าน

(callous) สีก้านใบประกอบด้านบน (colour of adaxial

petiole) เขียวปนน้ำตาล (brownish green) สีก้านใบ

ประกอบด้านล่าง (colour of abaxial petiole) เขียวปน

น้ำตาล (brownish green) จำนวนคู่ของใบย่อย (pair of

leaflet) 3-4 คู่

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

ดอกและช่อดอก (Flower and panicle) เปรอร์เซ็นต์

การออกดอก (flowering percentage) ดก (profuse) 51-

75 % ขนาดของช่อดอก (size of panicle) ความยาว

(length) 31.8 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 22.7

เซนติเมตร สีของดอก (colour of flower) ครีม (cream)

ช่อผล (Fruit cluster) ขนาดของช่อผล (size of

fruit cluster) ความยาว (length) 29.37 เซนติเมตร ความ

กว้าง (width) 28.91 เซนติเมตร

ผล (Fruit) รูปร่างผล (shape of fruit) กลม

(rounded) ผิวของเปลือกผล (surface of skin) เรียบ

(smooth) สีของเปลือกผล (colour of skin) น้ำตาลปนแดง

(reddish brown) สีของเนื้อ (colour of aril) ขาวใส (clear

white) ลักษณะเนื้อ (texture of aril) ค่อนข้างเหนียว

(almost leathery) ความหนาเนื้อ (thickness of aril) 0.3

เซนติเมตร ความฉ่ำน้ำของเนื้อ (juiciness of aril) และ

(very juicy) รสชาติ (flavour) หวานหอม (aroma sweet)

เมล็ด (Seed) รูปร่างของเมล็ด (shapes of seed)
กลมและแบนด้านข้าง (*spheroid flattened*) **ขนาดของ**
เมล็ด (size of seed) ความยาว (length) 1.1 เซนติเมตร
ความกว้าง (width) 1.2 เซนติเมตร ความหนา (thickness)
1 เซนติเมตร สีเมล็ด (colour of seed) น้ำตาลดำ (dark
brown)

ชื่อพันธุ์

เถา (Thao)

ชื่อวิทยาศาสตร์

Dimocarpus longan Lour.

สถานที่รวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จ. เชียงใหม่

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (Tree) นิสัยการเจริญเติบโต (growth habit)

ไม้ยืนต้น (tree)

กิ่ง (Branch) ลักษณะกิ่ง (branch) กลม

(rounded)

เปลือก (Bark) ลักษณะเปลือกลำต้น (trunk

surface) เรียบ (smooth)

ใบ (Leaf) สีของใบอ่อน (colour of young

leaflet) เหลืองปนน้ำตาล (brownish yellow) ขนาดของ

ใบย่อย (size of leaflet) ความยาว (length) 7.76

เซนติเมตร ความกว้าง (width) 2.75 เซนติเมตร สีของใบ

แก่ด้านบน (colour of mature leaflet) เขียวปนเหลือง

(yellowish green) ลักษณะขอบใบ (leaf margin) เป็นคลื่น

(undulate) ลักษณะแผ่นใบ (leaf blade) ย่น (rugose)

ลักษณะของปลายใบ (apex of leaflet) เรียวแหลม

(acuminate) ลักษณะฐานใบ (base of leaflet) ลิ่ม

(cuneate) รูปร่างของใบ (shape of leaflet) รี (elliptic)

ลักษณะของเนื้อใบ (texture of leaflet) คล้ายกระดาษ

(chartaceous) ความมันของแผ่นใบ (leaf glossiness) เป็น

มัน (glossy) สีก้านใบประกอบด้านบน (colour of adaxial

petiole) เขียวปนน้ำตาล (brownish green) สีก้านใบ

ประกอบด้านล่าง (colour of abaxial petiole) เขียวปนเทา

(grayish green)

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

ช่อผล (Fruit cluster) จำนวนผลต่อช่อ (number

of fruits per cluster) น้อย (sparse) <10 ผล/ช่อ ขนาด

ของช่อผล (size of fruit cluster) ความยาว

(length) 27 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 20 เซนติเมตร

ผล (Fruit) รูปร่างผล (shape of fruit) กลม

(rounded) ความสมมาตรของผล (symmetry of fruit)

สมมาตร (symmetry) ความสม่ำเสมอของขนาดผลในช่อ

(uniformity in fruit size) สม่ำเสมอ (uniform) ขนาดผล

(size of fruit) ความยาว (length) 2.49 เซนติเมตร ความ

กว้าง (width) 2.80 เซนติเมตร ความหนา (thickness)

2.52 เซนติเมตร รูปหน้าตัดทรงผลตามขวาง (cross

section of fruit) รีค่อนข้างกว้าง (broadly elliptic)

รูปร่างปลายผล (apex of fruit) ป้านกลม (round-

flattened) ผิวของเปลือกผล (surface of skin) เรียบ

(smooth) สีของเปลือกผล (colour of skin) น้ำตาลปน

เขียว (greenish brown) สีของเนื้อ (colour of aril) ขาวขุ่น

ปนเหลือง (creamy white) ลักษณะเนื้อ (texture of aril)

นุ่ม (soft) ความหนาเนื้อ (thickness of aril) 0.5

เซนติเมตร ความฉ่ำน้ำของเนื้อ (juiciness of aril) และ

(very juicy) รสชาติ (flavour) หวานหอม (aroma sweet)

ปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้ (total soluble solids) 17.8

°Brix

เมล็ด (Seed) รูปร่างของเมล็ด (shape of seed)
กลมและแบนด้านข้าง (spheroid flattened) ขนาดของ
เมล็ด (size of seed) ความยาว (length) 1.37 เซนติเมตร
ความกว้าง (width) 1.36 เซนติเมตร ความหนา
(thickness) 1.17 เซนติเมตร สีเมล็ด (colour of seed)
น้ำตาลดำ (dark brown)

บันทึกเพิ่มเติม (note)

ในบางกรณีพบมีลักษณะเป็นไม้เลื้อยเกาะไปกับ
พืชอื่น หรือ อาจพบอยู่ในลักษณะเป็นไม้ยืนต้นเดี่ยวได้
เช่นกัน

ชื่อพันธุ์ นราภิรมย์ (Naraphirom)
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Dimocarpus longan* Lour.
สถานที่รวบรวมข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย
 จ. เชียงราย

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ใบ (Leaf) ขนาดของใบย่อย (size of leaflet) ความยาว (length) 11.58 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 3.87 เซนติเมตร สีของใบแก่ด้านบน (colour of adaxial leaflet) เขียวคล้ำ (*dull green*) ลักษณะขอบใบ (leaf margin) เรียบ (*entire*) ลักษณะแผ่นใบ (leaf blade) เรียบ (*smooth*) ลักษณะของปลายใบ (apex of leaflet) แหลม (*acute*) ลักษณะฐานใบ (base of leaflet) ถี่ม (*cuneate*) รูปร่างของใบ (shape of leaflet) รี (*elliptic*) ลักษณะของเนื้อใบ (texture of leaflet) คล้ายแผ่นหนัง (*coriaceous*) ความมันของแผ่นใบ (leaf glossiness) เป็นมัน (*glossy*) สีก้านใบประกอบด้านบน (colour of adaxial petiole) เขียวปนเทา (*grayish green*) สีก้านใบประกอบด้านล่าง (colour of abaxial petiole) เขียว (*green*) จำนวนคู่ของใบย่อย (pair of leaflet) 3 คู่

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

ดอกและช่อดอก (Flower and panicle) เปรี้ยงขึ้นดี
การออกดอก (flowering percentage) ดก (*profuse*) 51-75%
สีของดอก (colour of flower) ครีมน (*cream*)

ช่อผล (Fruit cluster) จำนวนผลต่อช่อ (number of fruits per cluster) ดก (*prolific*) 26-50 ผล/ช่อ

ผล (Fruit) รูปร่างผล (shape of fruit) กลมแป้น (*oblate*) ความสมมาตรของผล (symmetry of fruit) ปานกลาง (*intermediate*) ความสม่ำเสมอของขนาดผลในช่อ (uniformity in fruit size) สม่ำเสมอ (*uniform*) รูปร่างปลายผล (apex of fruit) ปานกลม (*round-flattened*) ผิวของเปลือกผล (surface of skin) เรียบ (*smooth*) สีของเปลือกผล (colour of skin) เขียวปนน้ำตาล (*brownish green*) สีของเนื้อ (colour of aril) ขาวขุ่นปนเหลือง (*creamy white*) ลักษณะเนื้อ (texture of aril) นุ่ม (*soft*) ความฉ่ำน้ำของเนื้อ (juiciness of aril) และ (*very juicy*) รสชาติ (flavour) หวาน (*sweet*)

เมล็ด (Seed) รูปร่างของเมล็ด (shapes of seed) กลมและแบนด้านข้าง (*spheroid flattened*)

บันทึกเพิ่มเติม (note)

.....
 .....

ชื่อพันธุ์

น้ำผึ้ง (Namphueng)

ชื่อวิทยาศาสตร์

Dimocarpus longan Lour.

สถานที่รวบรวมข้อมูล

ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย

จ. เชียงราย

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ใบ (Leaf) สีของใบอ่อน (colour of young leaflet) เหลืองปนน้ำตาล (*brownish yellow*) ขนาดของใบย่อย (size of leaflet) ความยาว (length) 11.65 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 4.43 เซนติเมตร สีของใบแก่ด้านบน (colour of adaxial leaflet) เขียวเข้ม (*dark green*) ลักษณะขอบใบ (leaf margin) เรียบ (*entire*) ลักษณะแผ่นใบ (leaf blade) ย่น (*rugose*) ลักษณะของปลายใบ (apex of leaflet) มน (*obtuse*) ลักษณะฐานใบ (base of leaflet) ถี่ม (*cuneate*) รูปร่างของใบ (shape of leaflet) รีค่อนข้างกว้าง (*broadly elliptic*) ลักษณะของเนื้อใบ (texture of leaflet) คล้ายแผ่นหนัง (*coriaceous*) ความมันของแผ่นใบ (leaf glossiness) เป็นมัน (*glossy*) สีก้านใบประกอบด้านบน (colour of adaxial petiole) เขียวปนเทา (*grayish green*) สีก้านใบประกอบด้านล่าง (colour of abaxial petiole) เขียว (*green*) จำนวนคู่ของใบย่อย (pair of leaflet) 4 คู่

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

ดอกและช่อดอก (Flower and panicle) เปรอร์เซ็นต์การออกดอก (flowering percentage) ปานกลาง (*medium*) 50 % สีของดอก (colour of flower) ครีมนปนเขียว (*greenish cream*)

ช่อผล (Fruit cluster) จำนวนผลต่อช่อ (number of fruits per cluster) ปานกลาง (*medium*) 10-25 ผล/ช่อ ผล (Fruit) รูปร่างผล (shape of fruit) กลม (*rounded*) ความสมมาตรของผล (symmetry of fruit) สมมาตร (*symmetry*) ความสม่ำเสมอของขนาดผลในช่อ (uniformity in fruit size) ไม่สม่ำเสมอ (*poorly uniform*) รูปหน้าตัดทรงผลตามขวาง (cross section of fruit) กลม (*globular*) รูปร่างปลายผล (apex of fruit) ป้านกลม (*round-flattened*) ผิวของเปลือกผล (surface of skin) เรียบ (*smooth*) สีของเปลือกผล (colour of skin) น้ำตาลปนเหลือง (*yellowish brown*) สีของเนื้อ (colour of aril) ขาวปนเหลือง (*yellowish white*) ลักษณะเนื้อ (texture of aril) แน่น (*firm*) ความฉ่ำน้ำของเนื้อ (juiciness of aril) ปานกลาง (*juicy*) รสชาติ (flavour) หวาน (*sweet*)

บันทึกเพิ่มเติม (note)

.....
 .....

ชื่อพันธุ์	เบี้ยวเขียว (Biaokhiao)
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Dimocarpus longan</i> Lour.
สถานที่รวบรวมข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย
	จ. เชียงราย

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ใบ (Leaf) สีของใบอ่อน (colour of young leaflet) เขียวปนแดง (*reddish green*) ขนาดของใบย่อย (size of leaflet) ความยาว (length) 11.47 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 3.48 เซนติเมตร สีของใบแก่ด้านบน (colour of adaxial leaflet) เขียวปนเทา (*grayish green*) ลักษณะขอบใบ (leaf margin) เรียบ (*entire*) ลักษณะแผ่นใบ (leaf blade) เรียบ (*smooth*) ลักษณะของปลายใบ (apex of leaflet) แหลม (*acute*) ลักษณะฐานใบ (base of leaflet) ลิ่ม (*cuneate*) รูปร่างของใบ (shape of leaflet) รี (*elliptic*) ลักษณะของเนื้อใบ (texture of leaflet) คล้ายแผ่นหนัง (*coriaceous*) ความมันของแผ่นใบ (leaf glossiness) ค้าน (*callous*) สีของก้านใบประกอบด้านบน (colour of adaxial petiole) น้ำตาลปนเขียว (*greenish brown*) สีของก้านใบประกอบด้านล่าง (colour of abaxial petiole) เขียวปนเทา (*grayish green*) จำนวนคู่ของใบย่อย (pair of leaflet) 5 คู่

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

ดอกและช่อดอก (Flower and panicle) สีของดอก (colour of flower) ครีม (*cream*)

ช่อผล (Fruit cluster) จำนวนผลต่อช่อ (number of fruits per cluster) ปานกลาง (*medium*) 10-25 ผล/ช่อ ผล (Fruit) รูปร่างผล (shape of fruit) กลมแป้น (*oblate*) ความสมมาตรของผล (symmetry of fruit) ไม่เท่ากัน (*oblique*) ความสม่ำเสมอของขนาดผลในช่อ (uniformity in fruit size) สม่ำเสมอ (*uniform*) รูปหน้าตัดทรงผลตามขวาง (cross section of fruit) รีค่อนข้างกว้าง (*broadly elliptic*) รูปร่างปลายผล (apex of fruit) ป้าน (*flattened*) ผิวของเปลือกผล (surface of skin) เรียบ (*smooth*) สีของเปลือกผล (colour of skin) น้ำตาลปนเหลือง (*yellowish brown*) สีของเนื้อ (colour of aril) ขาวปนชมพู (*pinkish white*) ลักษณะเนื้อ (texture of aril) นุ่ม (*soft*) ความฉ่ำน้ำของเนื้อ (juiciness of aril) แห้ง (*dry*) รสชาติ (flavour) หวานหอม (*aroma sweet*)

เมล็ด (Seed) รูปร่างของเมล็ด (shape of seed) กลมและแบนด้านข้าง (*spheroid flattened*)

บันทึกเพิ่มเติม (note)

.....
 .....

ชื่อพันธุ์ เบี้ยวเขียวเชียงใหม่ (Biaokhiao Chiangmai)

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Dimocarpus longan* Lour.

สถานที่รวบรวมข้อมูล มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จ. เชียงใหม่

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (Tree) นิสัยการเจริญเติบโต (growth habit) ไม้ยืนต้น (tree) ขนาดทรงพุ่ม (size of canopy) ความสูง (height) 5 เมตร ความกว้าง (width) 6 เมตร

กิ่ง (Branch) ลักษณะกิ่ง(branch) กลม (rounded)

เปลือก (Bark) ลักษณะเปลือกลำต้น (trunk surface) เรียบ (smooth)

ใบ (Leaf) สีของใบอ่อน (colour of young leaflet) เขียวปนแดง (reddish green) ขนาดของใบย่อย (size of leaflet) ความยาว (length) 11.75 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 3.87 เซนติเมตร สีของใบแก่ด้านบน (colour of abaxial leaflet) เขียวปนเหลือง (yellowish green) ลักษณะขอบใบ (leaf margin) เรียบ (entire) ลักษณะแผ่นใบ (leaf blade) เรียบ (smooth) ลักษณะของปลายใบ (apex of leaflet) เรียวแหลม (acuminate) ลักษณะฐานใบ (base of leaflet) คี่ม (cuneate) รูปร่างของใบ (shape of leaflet) ใบหอกค่อนข้างแคบ (narrowly lanceolate) ลักษณะของเนื้อใบ (texture of leaflet) คล้ายกระดาษ (chartaceous) ความมันของแผ่นใบ (leaf glossiness) เป็นมัน (glossy) สีก้านใบประกอบด้านบน (colour of adaxial petiole) น้ำตาลปนเขียว (greenish brown) สีก้านใบประกอบด้านล่าง (colour of abaxial petiole) เขียวปนน้ำตาล (brownish green) จำนวนคู่ของใบย่อย (pair of leaflet) 3-4 คู่

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

ดอกและช่อดอก (Flower and panicle) นิสัยการออกดอก (flowering habit) ออกดอกเป็นฤดู (seasonal) เปอร์เซ็นต์การออกดอก (flowering percentage) ปานกลาง (medium) 50% ขนาดของช่อดอก (size of panicle) ความยาว (length) 30 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 25 เซนติเมตร สีของดอก (colour of flower) ครีมนปนเหลือง (yellowish cream)

ช่อผล (Fruit cluster) จำนวนผลต่อช่อ (number of fruits per cluster) ปานกลาง (medium) 10-25 ผล/ช่อ ขนาดของช่อผล (size of fruit cluster) ความยาว (length) 28 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 17 เซนติเมตร

ผล (Fruit) รูปร่างผล (shape of fruit) กลมแป้น (oblate) ความสมมาตรของผล (symmetry of fruit) ปานกลาง (intermediate) ความสม่ำเสมอของขนาดผลในช่อ (uniformity in fruit size) สม่ำเสมอ (uniform) ขนาดผล

เมล็ด (Seed) รูปร่างของเมล็ด (shape of seed) กลมและแบนด้านข้าง (spheroid flattened) ขนาดของเมล็ด (size of seed) ความยาว (length) 1.22 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 1.25 เซนติเมตร ความหนา (thickness) 1.07 เซนติเมตร สีเมล็ด (colour of seed) น้ำตาลดำ (dark brown)

บันทึกเพิ่มเติม (note)

ลักษณะผิวเนื้อเป็นร่อง

ความฉ่ำน้ำของเนื้อ (juiciness of aril) ปานกลาง (juicy)

รสชาติ (flavour) หวานหอม (aroma sweet)

ชื่อพันธุ์ เบี้ยวเขียวป่าเส้า (Biaokhiao Pasao)
ชื่อวิทยาศาสตร์ *Dimocarpus longan* Lour.
สถานที่รวบรวมข้อมูล มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จ. เชียงใหม่

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (Tree) นิสัยการเจริญเติบโต (growth habit) ไม้ยืนต้น (tree)
กิ่ง (Branch) ลักษณะกิ่ง (branch) กลม (rounded)
เปลือก (Bark) ลักษณะเปลือกลำต้น (trunk surface) เรียบ (smooth)
ใบ (Leaf) สีของใบอ่อน (colour of young leaflet) เขียวปนเหลือง (yellowish green) ขนาดของใบย่อย (size of leaflet) ความยาว (length) 14 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 4.5 เซนติเมตร สีของใบแก่ด้านบน (colour of adaxial leaflet) เขียวเข้ม (dark green) ลักษณะขอบใบ (leaf margin) เรียบ (entire) ลักษณะแผ่นใบ (leaf blade) เรียบ (smooth) ลักษณะของปลายใบ (apex of leaflet) แหลม (acute) ลักษณะฐานใบ (base of leaflet) ลิ่ม (cuneate) รูปร่างของใบ (shape of leaflet) หอกกลับ (oblongate) ลักษณะของเนื้อใบ (texture of leaflet) คล้ายกระดาษ (chartaceous) ความมันของแผ่นใบ (leaf glossiness) ค้าน (callous) สีก้านใบประกอบด้านบน (colour of adaxial petiole) น้ำตาลปนเขียว (greenish brown) สีก้านใบประกอบด้านล่าง (colour of abaxial petiole) เขียวปนเทา (grayish green) จำนวนคู่ของใบย่อย (pair of leaflet) 4 คู่

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

ดอกและช่อดอก (Flower and panicle) เปอร์เซ็นต์การออกดอก (flowering percentage) ปานกลาง

(medium) 50% ขนาดของช่อดอก (size of panicle) ความยาว (length) 30 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 25 เซนติเมตร สีของดอก (colour of flower) ครีมนปนเหลือง (yellowish cream)

ช่อผล (Fruit cluster) จำนวนผลต่อช่อ (number of fruits per cluster) ปานกลาง (medium) 10-25 ผล/ช่อ ขนาดของช่อผล (size of fruit cluster) ความยาว (length) 25 เซนติเมตร ความกว้าง (wide) 20 เซนติเมตร

ผล (Fruit) รูปร่างผล (shape of fruit) กลม (rounded) ความสมมาตรของผล (symmetry of fruit) ปานกลาง (intermediate) ความสม่ำเสมอของขนาดผลในช่อ (uniformity in fruit size) สม่ำเสมอ (uniform) ขนาดผล (size of fruit) ความยาว (length) 10.94 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 6.52 เซนติเมตร ความหนา (thickness) 7.46 เซนติเมตร รูปหน้าตัดทรงผลตามขวาง (cross section of fruit) กลม (globular) รูปร่างปลายผล (apex of fruit) ป้านกลม (round-flattened) ผิวของเปลือกผล (surface of skin) ขรุขระ (rough) สีของเปลือกผล (colour of skin) น้ำตาลปนเขียว (greenish brown) สีของเนื้อ (colour of aril) ขาวขุ่น (dull white) ลักษณะเนื้อ

เมล็ด (Seed) รูปร่างของเมล็ด (shape of seed) กลมและแบนด้านข้าง (spheroid flattened) ขนาดของเมล็ด (size of seed) ความยาว (length) 0.60 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 0.44 เซนติเมตร ความหนา (thickness) 0.56 เซนติเมตร สีเมล็ด (colour of seed) ดำเป็นมัน (glossy black)

บันทึกเพิ่มเติม (note)

.....
.....

ชื่อพันธุ์

ใบดำ (Baidam)

ชื่อวิทยาศาสตร์

Dimocarpus longan Lour.

สถานที่รวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จ. เชียงใหม่

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

กิ่ง (Branch) ลักษณะกิ่ง (branch) กลม (rounded) เปลือก (Bark) ลักษณะเปลือกลำต้น (trunk surface) เรียบ (smooth)

ใบ (Leaf) สีของใบอ่อน (colour of young leaflet) เขียวปนเหลือง (yellowish green) ขนาดของใบย่อย (size of leaflet) ความยาว (length) 15.7 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 5 เซนติเมตร สีของใบแก่ด้านบน (colour of adaxial leaflet) เขียวปนเหลือง (yellowish green) ลักษณะขอบใบ (leaf margin) เป็นคลื่น (undulate) ลักษณะแผ่นใบ (leaf blade) เรียบ (smooth) ลักษณะของปลายใบ (apex of leaflet) เรียวแหลม (acuminate) ลักษณะฐานใบ (base of leaflet) ลิ่ม (cuneate) รูปร่างของใบ (shape of leaflet) หอกกลับ (oblongate) ลักษณะของเนื้อใบ (texture of leaflet) คล้ายกระดาษ (chartaceous) ความมันของแผ่นใบ (leaf glossiness) เป็นมัน (glossy) สีก้านใบประกอบด้านบน (colour of adaxial petiole) เขียวปนเทา (grayish green) สีก้านใบประกอบด้านล่าง (colour of abaxial petiole) เขียวปนเทา (grayish green) จำนวนคู่ของใบย่อย (pair of leaflet) 4-5 คู่

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

ดอกและช่อดอก (Flower and panicle) เปอร์เซ็นต์การออกดอก (flowering percentage) ปานกลาง (medium) 50% ขนาดของช่อดอก (size of panicle) ความยาว (length) 23.4 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 14.1 เซนติเมตร สีของดอก (colour of flower) ครีม (cream)

ช่อผล (Fruit cluster) จำนวนผลต่อช่อ (number of fruits per cluster) ปานกลาง (medium) 10-25 ผล/ช่อ ขนาดของช่อผล (size of fruit cluster) ความยาว (length) 29 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 20 เซนติเมตร

ผล (Fruit) รูปร่างผล (shape of fruit) กลม (rounded) ความสมมาตรของผล (symmetry of fruit) สมมาตร (symmetry) ความสม่ำเสมอของขนาดผลในช่อ (uniformity in fruit size) สม่ำเสมอ (uniform) ขนาดผล (size of fruit) ความยาว (length) 10.94 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 6.25 เซนติเมตร ความหนา (thickness) 7.46 เซนติเมตร รูปหน้าตัดตรงผลตามขวาง (cross section of fruit) รีค่อนข้างกว้าง (broadly elliptic) รูปร่างปลายผล (apex of fruit) ปานกลม (round-flattened) ผิวของเปลือกผล (surface of skin) ขรุขระ (rough) สีของเปลือกผล (colour of skin) น้ำตาลปนเขียว (greenish brown) สีของเนื้อ (colour of aril) ขาวใส (clear white) ลักษณะเนื้อ (texture of aril) แน่น (firm)

บันทึกเพิ่มเติม (note)

เมล็ด (Seed) รูปร่างของเมล็ด (shape of seed)
กลมและแบนด้านข้าง (*spheroid flattened*) **ขนาดของ**
เมล็ด (size of seed) ความยาว (length) 0.60 เซนติเมตร
ความกว้าง (width) 0.44 เซนติเมตร ความหนา
(thickness) 0.56 เซนติเมตร สีเมล็ด (colour of seed) ดำ
เป็นมัน (glossy black)

ชื่อพันธุ์ ไบหยก (Baiyoke)
 ชื่อวิทยาศาสตร์ *Dimocarpus longan* Lour.
 สถานที่รวบรวมข้อมูล มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จ. เชียงใหม่

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (Tree) นิสัยการเจริญเติบโต (growth habit) ไม้ยืนต้น (tree)

กิ่ง (Branch) ลักษณะกิ่ง (branch) กลม (rounded) เปลือก (Bark) ลักษณะเปลือกลำต้น (trunk surface) เรียบ (smooth)

ใบ (Leaf) สีของใบอ่อน (colour of young leaflet) เขียวปนแดง (reddish green) ขนาดของใบย่อย (size of leaflet) ความยาว (length) 13 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 4.2 เซนติเมตร สีของใบแก่ด้านบน (colour of adaxial leaflet) เขียว (green) ลักษณะขอบใบ (leaf margin) เรียบ (entire) ลักษณะแผ่นใบ (leaf blade) เรียบ (smooth) ลักษณะของปลายใบ (apex of leaflet) เรียวแหลม (acuminate) ลักษณะฐานใบ (base of leaflet) ลิ่ม (cuneate) รูปร่างของใบ (shape of leaflet) ใบหอกค่อนข้างแคบ (narrowly lanceolate) ลักษณะของเนื้อใบ (texture of leaflet) คล้ายกระดาษ (chartaceous) ความมันของแผ่นใบ (leaf glossiness) ต้าน (callous) สีก้านใบประกอบด้านบน (colour of adaxial petiole) น้ำตาลปนเขียว (brownish brown) สีก้านใบประกอบด้านล่าง (colour of abaxial petiole) เขียวปนเทา (grayish green) จำนวนคู่ของใบย่อย (pair of leaflet) 4 คู่

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

ดอกและช่อดอก (Flower and panicle) นิสัยการออกดอก (flowering habit) ออกดอกเป็นฤดู (seasonal) เปอร์เซ็นต์การออกดอก (flowering percentage) น้อย

(low) < 50% ขนาดของช่อดอก (size of panicle) ความยาว (length)

22.2 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 13.4 เซนติเมตร สีของดอก (colour of flower) ครีม (cream)

ช่อผล (Fruit cluster) จำนวนผลต่อช่อ (number of fruits per cluster) ปานกลาง (medium) 10-25 ผล/ช่อ ขนาดของช่อผล (size of fruit cluster) ความยาว (length) 22 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 18 เซนติเมตร

ผล (Fruit) รูปร่างผล (shape of fruit) กลม (rounded) ความสมมาตรของผล (symmetry of fruit) ปานกลาง (intermediate) ความสม่ำเสมอของขนาดผลในช่อ (uniformity in fruit size) สม่ำเสมอ (uniform) ขนาดผล (size of fruit) ความยาว (length) 2.66 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 2.91 เซนติเมตร ความหนา (thickness) 2.62 เซนติเมตร รูปหน้าตัดทรงผลตามขวาง (cross section of fruit) รีค่อนข้างกว้าง (broadly

เมล็ด (Seed) รูปร่างของเมล็ด (shape of seed)
กลมและแบนด้านข้าง (*spheroid flattened*) **ขนาดของ**
เมล็ด (size of seed) ความยาว (length) 1.44 เซนติเมตร
ความกว้าง (width) 1.41 เซนติเมตร ความหนา
(thickness) 1.21 เซนติเมตร สีเมล็ด (colour of seed)
น้ำตาลดำ (*dark brown*)

บันทึกเพิ่มเติม (note)

.....
.....

ชื่อพันธุ์

ปู้มาตินโค้ง (Poomateenkhone)

ชื่อวิทยาศาสตร์

Dimocarpus longan Lour.

สถานที่รวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จ. เชียงใหม่

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (Tree) นิสัยการเจริญเติบโต (growth habit)

ไม้ยืนต้น (tree) ขนาดทรงพุ่ม (size of canopy)

กิ่ง (Branch) ลักษณะกิ่ง (branch) กลม (rounded) เปลือก (Bark) ลักษณะเปลือกลำต้น (trunk surface) เรียบ (smooth)

ใบ (Leaf) สีของใบอ่อน (colour of young leaflet) เขียวปนเหลือง (yellowish green) ขนาดของใบย่อย (size of leaflet) ความยาว (length) 13 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 4 เซนติเมตร สีของใบแก่ด้านบน (colour of adaxial leaflet) เขียว (green) ลักษณะขอบใบ (leaf margin) เรียบ (entire) ลักษณะแผ่นใบ (leaf blade) เรียบ (smooth) ลักษณะของปลายใบ (apex of leaflet) เรียวแหลม (acuminate) ลักษณะฐานใบ (base of leaflet) ลิ่ม (cuneate) รูปร่างของใบ (shape of leaflet) ใบหอกค่อนข้างแคบ (narrowly elliptic) ลักษณะของเนื้อใบ (texture of leaflet) คล้ายกระดาษ (chartaceous) ความมันของแผ่นใบ (leaf glossiness) ต้าน (callous) สีก้านใบประกอบด้านบน (colour of adaxial petiole) น้ำตาลปนเขียว (greenish brown) สีก้านใบประกอบด้านล่าง (colour of abaxial petiole) เขียวปนน้ำตาล (brownish green) จำนวนคู่ของใบย่อย (pair of leaflet) 4 คู่

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

ดอกและช่อดอก (Flower and panicle) เปอร์เซ็นต์การออกดอก (flowering percentage) ปานกลาง (medium) 50 % ขนาดของช่อดอก (size of panicle)

ความยาว (length) 22.2 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 13.4 เซนติเมตร สีของดอก (colour of flower) ครีมน้ำตาล (cream) ช่อดอก (Fruit cluster) จำนวนผลต่อช่อ (number of fruits per cluster) ปานกลาง (medium) 10-25 ผล/ช่อ ขนาดของช่อดอก (size of fruit cluster) ความยาว (length) 22 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 23 เซนติเมตร

ผล (Fruit) รูปร่างผล (shape of fruit) กลมแป้น (oblate) ความสมมาตรของผล (symmetry of fruit) สมมาตร (symmetry) ความสม่ำเสมอของขนาดผลในช่อ (uniformity in fruit size) ไม่สม่ำเสมอ (poorly uniform) ขนาดผล (size of fruit) ความยาว (length) 2.75 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 2.69 เซนติเมตร ความหนา (thickness) 2.37 เซนติเมตร รูปหน้าตัดทรงผลตามขวาง (cross section of fruit) รีค่อนข้างกว้าง (broadly elliptic) รูปร่างปลายผล (apex of fruit) ปานกลม (round-flattened) ผิวของเปลือกผล (surface of skin) เรียบ (smooth) สีของเปลือกผล (colour of skin) น้ำตาลปนแดง

เมล็ด (Seed) รูปร่างของเมล็ด (shape of seed)
กลมและแบนด้านข้าง (*spheroid flattened*) **ขนาดของ**
เมล็ด (size of seed) ความยาว (length) 1.54 เซนติเมตร
ความกว้าง (width) 1.37 เซนติเมตร ความหนา
(thickness) 1.09 เซนติเมตร สีเมล็ด (colour of seed)
น้ำตาลดำ (*dark brown*)

บันทึกเพิ่มเติม (note)

.....
.....

ชื่อพันธุ์	ฟิลิปปินส์ (Philippines)
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Dimocarpus longan</i> Lour.
สถานที่รวบรวมข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย จ. เชียงราย

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ใบ (Leaf) สีของใบแก่ด้านบน (colour of adaxial leaflet) เขียวเข้ม (dark green) ลักษณะขอบใบ (leaf margin) เป็นคลื่น (undulate) ลักษณะแผ่นใบ (leaf blade) ย่น (rugose) ลักษณะฐานใบ (base of leaflet) ติ่ม (cuneate) รูปร่างของใบ (shape of leaflet) รีค่อนข้างแคบ (narrowly elliptic) ลักษณะของเนื้อใบ (texture of leaflet) คล้ายกระดาษ (chartaceous) ความมันของแผ่นใบ (leaf glossiness) ค้าน (callous) สีก้านใบประกอบด้านล่าง (colour of abaxial petiole) เขียวปนน้ำตาล (brownish green) จำนวนคู่ของใบย่อย (pair of leaflet) 3-4 คู่

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

ดอกและช่อดอก (Flower and panicle) สีของดอก (colour of flower) ครีม (cream)

บันทึกเพิ่มเติม (note)

- มีอายุ 3 ปี และมีแค่ 2 ต้น

ชื่อพันธุ์ พันเมือง (Phuenmueang)
 ชื่อวิทยาศาสตร์ *Dimocarpus longan* Lour.
 สถานที่รวบรวมข้อมูล มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จ. เชียงใหม่

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristics)

ต้น (Tree) นิสัยการเจริญเติบโต (growth habit) ไม้ยืนต้น (tree) ขนาดทรงพุ่ม (size of canopy) ความสูง (height) >10 เมตร ความกว้าง (width) 6 เมตร

กิ่ง (Branch) ลักษณะกิ่ง (branch) กลม (rounded) เปลือก (Bark) ลักษณะเปลือกลำต้น (trunk surface) เรียบ (smooth)

ใบ (Leaf) สีของใบอ่อน (colour of young leaflet) เขียวปนเหลือง (yellowish green) ขนาดของใบย่อย (size of leaflet) ความยาว (length) 14.01 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 3.81 เซนติเมตร สีของใบแก่ด้านบน (colour of adaxial leaflet) เขียวเข้ม (dark green) ลักษณะขอบใบ (leaf margin) เรียบ (entire) ลักษณะแผ่นใบ (leaf blade) เรียบ (smooth) ลักษณะของปลายใบ (apex of leaflet) เรียวแหลม (acuminate) ลักษณะฐานใบ (base of leaflet) ลิ่ม (cuneate) รูปร่างของใบ (shape of leaflet) ใบหอกค่อนข้างแคบ (narrowly lanceolate) ลักษณะของเนื้อใบ (texture of leaflet) คล้ายกระดาษ (chartaceous) ความมันของแผ่นใบ (leaf glossiness) ต้าน (callous) สีก้านใบประกอบด้านบน (colour of adaxial petiole) น้ำตาลปนเขียว (greenish brown) สีก้านใบประกอบด้านล่าง (colour of abaxial petiole) เขียวปนน้ำตาล (brownish green) จำนวนคู่ของใบย่อย (pair of leaflet) 4 คู่

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

ดอกและช่อดอก (Flower and panicle) นิสัยการออกดอก (flowering habit) ออกดอกเป็นฤดู (seasonal)

ขนาดของช่อดอก (size of panicle) ความยาว (length) 41.1 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 28.3 เซนติเมตร

ช่อผล (Fruit cluster) จำนวนผลต่อช่อ (number of fruits per cluster) น้อย (sparse) <10 ผล/ช่อ ขนาดของช่อผล (size of fruit cluster) ความยาว (length) 34 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 16 เซนติเมตร

ผล (Fruit) รูปร่างผล (shape of fruit) กลม (rounded) ความสมมาตรของผล (symmetry of fruit) สมมาตร (symmetry) ความสม่ำเสมอของขนาดผลในช่อ (uniformity in fruit size) สม่ำเสมอ (uniform) ขนาดผล (size of fruit) ความยาว (length) 1.92 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 2.17 เซนติเมตร ความหนา (thickness) 1.66 เซนติเมตร รูปหน้าตัดทรงผลตามขวาง (cross section of fruit) กลม (globular) รูปร่างปลายผล (apex of fruit) ป้านกลม (round-flattened) ผิวของเปลือกผล

เมล็ด (Seed) รูปร่างของเมล็ด (shape of seed)
กลมและแบนด้านข้าง (*spheroid flattened*) **ขนาดของ**
เมล็ด (size of seed) ความยาว (length) 1.23 เซนติเมตร
ความกว้าง (width) 1.15 เซนติเมตร ความหนา
(thickness) 0.98 เซนติเมตร สีเมล็ด (colour of seed)
น้ำตาลดำ (*dark brown*)

บันทึกเพิ่มเติม (note)

- ขนาดผลเล็ก เมล็ดมีขนาดใหญ่ มีกลิ่นหอม

ชื่อพันธุ์

พวงทอง (Phuangthong)

ชื่อวิทยาศาสตร์

Dimocarpus longan Lour.

สถานที่รวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จ. เชียงใหม่

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

กิ่ง (Branch) ลักษณะกิ่ง (branch) กลม (rounded) เปลือก (Bark) ลักษณะเปลือกลำต้น (trunk surface) เรียบ (smooth)

ใบ (Leaf) สีของใบอ่อน (colour of young leaflet) เขียวปนเหลือง (yellowish green) ขนาดของใบย่อย (size of leaflet) ความยาว (length) 15.7 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 5 เซนติเมตร สีของใบแก่ด้านบน (colour of adaxial leaflet) เขียวปนเหลือง (yellowish green) ลักษณะขอบใบ (leaf margin) เรียบ (entire) ลักษณะแผ่นใบ (leaf blade) เรียบ (smooth) ลักษณะของปลายใบ (apex of leaflet) เรียวแหลม (acuminate) ลักษณะฐานใบ (base of leaflet) ถี่ม (cuneate) รูปร่างของใบ (shape of leaflet) หอกกลับ (oblongate) ลักษณะของเนื้อใบ (texture of leaflet) คล้ายกระดาษ (chartaceous) ความมันของแผ่นใบ (leaf glossiness) เป็นมัน (glossy) สีก้านใบประกอบด้านบน (colour of adaxial petiole) เขียวปนเทา (grayish green) สีก้านใบประกอบด้านล่าง (colour of abaxial petiole) เขียวปนเทา (grayish green) จำนวนคู่ของใบย่อย (pair of leaflet) 4 คู่

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

ดอกและช่อดอก (Flower and panicle) นิสัยการออกดอก (flowering habit) ออกดอกเป็นฤดู (seasonal) เปอร์เซ็นต์การออกดอก (flowering percentage) ปานกลาง (medium) 50% ขนาดของช่อดอก (size of panicle) ความยาว (length) 23.4 เซนติเมตร ความกว้าง (width)

14.1 เซนติเมตร สีของดอก (colour of flower) ครีม (cream) ช่อผล (Fruit cluster) จำนวนผลต่อช่อ (number of fruits per cluster) ปานกลาง (medium) 10-25 ผล/ช่อ ขนาดของช่อผล (size of fruit cluster) ความยาว (length) 22 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 12 เซนติเมตร

ผล (Fruit) รูปร่างผล (shape of fruit) กลมแป้น (oblate) ความสมมาตรของผล (symmetry of fruit) ปานกลาง (intermediate) ความสม่ำเสมอของขนาดผลในช่อ (uniformity in fruit size) สม่ำเสมอ (uniform) ขนาดผล (size of fruit) ความยาว (length) 2.79 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 3.09 เซนติเมตร ความหนา (thickness) 2.67 เซนติเมตร รูปร่างตัดทรงผลตามขวาง (cross section of fruit) รีค่อนข้างกว้าง (broadly elliptic) รูปร่างปลายผล (apex of fruit) ป้านกลม (round-flattened) ผิวของเปลือกผล (surface of skin) เรียบ (smooth) สีของเปลือกผล (colour of skin) น้ำตาลปนเหลือง (yellowish brown) สีของเนื้อ (colour of aril) ขาว

เมล็ด (Seed) รูปร่างของเมล็ด (shape of seed)
 กลมและแบนด้านข้าง (*spheroid flattened*) **ขนาดของ**
เมล็ด (size of seed) ความยาว (length) 1.22 เซนติเมตร
ความกว้าง (width) 1.23 เซนติเมตร ความหนา
(thickness) 1.0 เซนติเมตร สีเมล็ด (colour of seed) ดำ
เป็นมัน (glossy black)

บันทึกเพิ่มเติม (note)

.....
 .....

ชื่อพันธุ์

เพชรสาคร (Phetsakorn)

ชื่อวิทยาศาสตร์

Dimocarpus longan Lour.

สถานที่รวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จ. เชียงใหม่

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (Tree) นิสัยการเจริญเติบโต (growth habit) ไม้ยืนต้น (tree)

กิ่ง (Branch) ลักษณะกิ่ง (branch) กลม (rounded) เปลือก (Bark) ลักษณะเปลือกลำต้น (trunk surface) เรียบ (smooth)

ใบ (Leaf) สีของใบอ่อน (colour of young leaflet) เขียวปนแดง (reddish green) ขนาดของใบย่อย (size of leaflet) ความยาว (length) 11.54 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 3.79 เซนติเมตร สีของใบแก่ด้านบน (colour of adaxial leaflet) เขียวปนเหลือง (yellowish green) ลักษณะขอบใบ (leaf margin) เรียบ (entire) ลักษณะแผ่นใบ (leaf blade) เรียบ (smooth) ลักษณะของปลายใบ (apex of leaflet) เรียวแหลม (acuminate) ลักษณะฐานใบ (base of leaflet) ลิ่ม (cuneate) รูปร่างของใบ (shape of leaflet) รีค่อนข้างกว้าง (broadly elliptic) ลักษณะของเนื้อใบ (texture of leaflet) คล้ายกระดาษ (chartaceous) ความมันของแผ่นใบ (leaf glossiness) เป็นมัน (glossy) สีก้านใบประกอบด้านบน (colour of adaxial petiole) เขียวปนน้ำตาล (brownish green) สีก้านใบประกอบด้านล่าง (colour of abaxial petiole) เขียวปนน้ำตาล (brownish green) จำนวนคู่ของใบย่อย (pair of leaflet) 3-4 คู่

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

ดอกและช่อดอก (Flower and panicle) ขนาดของช่อดอก (size of panicle) ความยาว (length) 30. เซนติเมตร

ความกว้าง (width) 18.5 เซนติเมตร สีของดอก

(colour of flower) ครีม (cream)

ช่อผล (Fruit cluster) จำนวนผลต่อช่อ (number of fruits per cluster) น้อย (sparse) <10 ผล/ช่อ ขนาดของช่อผล (size of fruit cluster) ความยาว (length) 26 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 19 เซนติเมตร

ผล (Fruit) รูปร่างผล (shape of fruit) กลม (rounded) ความสมมาตรของผล (symmetry of fruit) สมมาตร (symmetry) ความสม่ำเสมอของขนาดผลในช่อ (uniformity in fruit size) สม่ำเสมอ (uniform) ขนาดผล (size of fruit) ความยาว (length) 2.36 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 2.53 เซนติเมตร ความหนา (thickness) 2.39 เซนติเมตร รูปหน้าตัดทรงผลตามขวาง (cross section of fruit) กลม (globular) รูปร่างปลายผล (apex of fruit) ป้านกลม (round-flattened) ผิวของเปลือกผล (surface of skin) ขรุขระ (rough) สีของเปลือกผล (colour of skin) น้ำตาลปนแดง (reddish brown) สีของเนื้อ

เมล็ด (Seed) รูปร่างของเมล็ด (shape of seed) กลมแบน (oblate) ขนาดของเมล็ด (size of seed) ความยาว (length) 1.50 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 1.47 เซนติเมตร ความหนา (thickness) 1.21 เซนติเมตร สีเมล็ด (colour of seed) ดำเป็นมัน (glossy black)

บันทึกเพิ่มเติม (note)

เนื้อผลมีกลิ่นคาว

ชื่อพันธุ์

ลินจี (Linjee)

ชื่อวิทยาศาสตร์

Dimocarpus longan Lour.

สถานที่รวบรวมข้อมูล

ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย

จ. เชียงราย

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ใบ (Leaf) ขนาดของใบย่อย (size of leaflet) ความยาว (length) 10.23 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 3.63 เซนติเมตร สีของใบแก่ด้านบน (colour of adaxial leaflet) เขียวเข้ม (dark green) ลักษณะขอบใบ (leaf margin) เป็นคลื่น (undulate) ลักษณะแผ่นใบ (leaf blade) เรียบ (smooth) ลักษณะของปลายใบ (apex of leaflet) เรียวแหลม (acuminate) ลักษณะฐานใบ (base of leaflet) ลิ่ม (cuneate) รูปร่างของใบ (shape of leaflet) รี (elliptic) ลักษณะของเนื้อใบ (texture of leaflet) คล้ายแผ่นหนัง (coriaceous) ความมันของแผ่นใบ (leaf glossiness) เป็นมัน (glossy) สีก้านใบประกอบด้านบน (colour of adaxial petiole) เขียวปนเทา (grayish green) สีก้านใบประกอบด้านล่าง (colour of abaxial petiole) เขียวปนเทา (grayish green) จำนวนคู่ของใบย่อย (pair of leaflet) 3 คู่

ช่อผล (Fruit cluster) จำนวนผลต่อช่อ (number of fruits per cluster) ดก (prolific) 26-50 ผล/ช่อ

ผล (Fruit) รูปร่างผล (shape of fruit) กลมแบน (oblate) ความสมมาตรของผล (symmetry of fruit) สมมาตร (symmetry) ความสม่ำเสมอของขนาดผลในช่อ (uniformity in fruit size) สม่ำเสมอ (uniform) รูปหน้าตัดทรงผลตามขวาง (cross section of fruit) กลม (globular) รูปร่างปลายผล (apex of fruit) ป้านกลม (round-flattened) ผิวของเปลือกผล (surface of skin) เรียบ (smooth) สีของเปลือกผล (colour of skin) น้ำตาลปนเหลือง (yellowish brown) สีของเนื้อ (colour of aril) ขาวใส (clear white) ลักษณะเนื้อ (texture of aril) นุ่ม (soft) ความฉ่ำน้ำของเนื้อ (juiciness of aril) และ (very juicy) รสชาติ (flavour) หวานคาว (smelly sweet) ปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้ (total soluble solids) 17.8 °Brix

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

ดอกและช่อดอก (Flower and panicle) เปรอร์เซ็นต์การออกดอก (flowering percentage) ดก (profuse) 51-75% สีของดอก (colour of flower) ครีมน้ำเหลือง (yellowish cream)

บันทึกเพิ่มเติม (note)

.....
 .....

ชื่อพันธุ์ เวียดนาม (Vietnam)
 ชื่อวิทยาศาสตร์ *Dimocarpus longan* Lour.
 สถานที่รวบรวมข้อมูล ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย
 จ. เชียงราย

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ใบ (Leaf) ขนาดของใบย่อย (size of leaflet) ความยาว (length) 10.51 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 3.29 เซนติเมตร สีของใบแก่ด้านบน (colour of adaxial leaflet) เขียวเข้ม (dark green) ลักษณะขอบใบ (leaf margin) เรียบ (entire) ลักษณะแผ่นใบ (leaf blade) เรียบ (smooth) ลักษณะของปลายใบ (apex of leaflet) แหลม (acute) ลักษณะฐานใบ (base of leaflet) มน (obtuse) รูปร่างของใบ (shape of leaflet) รีค่อนข้างแคบ (narrowly elliptic) ลักษณะของเนื้อใบ (texture of leaflet) คล้ายแผ่นหนัง (coriaceous) ความมันของแผ่นใบ (leaf glossiness) ค้าน (callous) สีก้านใบประกอบด้านล่าง (colour of abaxial petiole) เขียวปนเทา (grayish green) จำนวนคู่ของใบย่อย (pair of leaflet) 5 คู่

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

ดอกและช่อดอก (Flower and panicle) เปรอร์เซ็นต์การออกดอก (flowering percentage) น้อย (low) <50% สีของดอก (colour of flower) ครีมน้ำเขียว (greenish cream)

ช่อผล (Fruit cluster) จำนวนผลต่อช่อ (number of fruits per cluster) ดก (prolific) 26-50 ผล/ช่อ

ผล (Fruit) รูปร่างผล (shape of fruit) กลมแป้น (oblate) ความสมมาตรของผล (symmetry of fruit) ปานกลาง (intermediate) ความสม่ำเสมอของขนาดผลในช่อ (uniformity in fruit size) สม่ำเสมอ (uniform) รูปหน้าตัดทรงผลตามขวาง (cross section of fruit) กลม (globular) รูปร่างปลายผล (apex of fruit) ป้านกลม (round-flattened) ผิวของเปลือกผล (surface of skin) เรียบ (smooth) สีของเปลือกผล (colour of skin) น้ำตาลปนแดง (reddish brown) สีของเนื้อ (colour of aril) ขาวขุ่นปนเหลือง (creamy white) ลักษณะเนื้อ (texture of aril) นุ่ม (soft) ความฉ่ำน้ำของเนื้อ (juiciness of aril) และ (very juicy) รสชาติ (flavour) หวานคาว (smelly sweet)

เมล็ด (Seed) รูปร่างของเมล็ด (shapes of seed) กลมและแบนด้านข้าง (spheroid flattened)

บันทึกเพิ่มเติม (note)

.....
 .....

ชื่อพันธุ์	สุขุม (Sukhum)
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Dimocarpus longan</i> Lour.
สถานที่รวบรวมข้อมูล	ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย
	จ. เชียงราย

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ใบ (Leaf) สีของใบแก่ด้านบน (colour of adaxial leaflet) เขียวเข้ม (dark green) ลักษณะขอบใบ (leaf margin) เรียบ (entire) ลักษณะแผ่นใบ (leaf blade) เรียบ (smooth) ลักษณะของปลายใบ (apex of leaflet) แหลม (acute) ลักษณะฐานใบ (base of leaflet) ลิ่ม (cuneate) ลักษณะของเนื้อใบ (texture of leaflet) คล้ายแผ่นหนัง (coriaceous) ความมันของแผ่นใบ (leaf glossiness) เป็นมัน (glossy) สีก้านใบประกอบด้านล่าง (colour of abaxial petiole) เขียว (green) จำนวนคู่ของใบย่อย (pair of leaflet) 4 คู่

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

ดอกและช่อดอก (Flower and panicle) สีของดอก (colour of flower) ครีม (cream)

บันทึกเพิ่มเติม (note)

.....
 .....

ชื่อพันธุ์

แห้ว (Haeo)

ชื่อวิทยาศาสตร์

Dimocarpus longan Lour.

สถานที่รวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จ. เชียงใหม่

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (Tree) นิสัยการเจริญเติบโต (growth habit)

ไม้ยืนต้น (tree)

กิ่ง (Branch) ลักษณะกิ่ง (branch) กลม

(rounded) เปลือก (Bark) ลักษณะเปลือกลำต้น

(trunk surface) เรียบ (smooth)

ใบ (Leaf) สีของใบอ่อน (colour of young leaflet) เขียวปนแดง (reddish green) ขนาดของใบย่อย (size of leaflet) ความยาว (length) 12.98 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 4.25 เซนติเมตร สีของใบแก่ด้านบน (colour of adaxial leaflet) เขียวคล้ำ (dull green) ลักษณะขอบใบ (leaf margin) เรียบ (entire) ลักษณะแผ่นใบ (leaf blade) เรียบ (smooth) ลักษณะของปลายใบ (apex of leaflet) แหลม (acute) ลักษณะฐานใบ (base of leaflet) ลิ่ม (cuneate) รูปร่างของใบ (shape of leaflet) รี (elliptic) ลักษณะของเนื้อใบ (texture of leaflet) หนาคล้ายแผ่นหนัง (coriaceous) ความมันของแผ่นใบ (leaf glossiness) เป็นมัน (glossy) สีก้านใบประกอบด้านบน (colour of adaxial petiole) เขียวปนม่วง (purplish green) สีก้านใบ

ประกอบด้านล่าง (colour of abaxial petiole) เขียวปนเทา (grayish green) จำนวนคู่ของใบย่อย (pair of leaflet) 3-4 คู่

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

ดอกและช่อดอก (Flower and panicle) เปรอร์เซ็นต์การออกดอก (flowering percentage) ดกมาก (very profuse) >75% สีของดอก (colour of flower) ครีม (cream)

ช่อผล (Fruit cluster)

จำนวนผลต่อช่อ (number of fruits per cluster) ดก (prolific) 26-50 ผล/ช่อ ขนาดของช่อผล (size of fruit cluster) ความยาว (length) 36 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 30 เซนติเมตร

ผล (Fruit) รูปร่างผล (shape of fruit) กลม (rounded) ความสมมาตรของผล (symmetry of fruit) สมมาตร (symmetry) ความสม่ำเสมอของขนาดผลในช่อ

บันทึกเพิ่มเติม (note)

.....

.....

เมล็ด (Seed) รูปร่างของเมล็ด (shape of seed)
 กลมและแบนด้านข้าง (*spheroid flattened*) **ขนาดของ**
เมล็ด (size of seed) ความยาว (length) 1.27 เซนติเมตร
ความกว้าง (width) 1.35 เซนติเมตร ความหนา
(thickness) 1.19 เซนติเมตร สีเมล็ด (colour of seed) ดำ
เป็นมัน (glossy black)

ชื่อพันธุ์

แห้วแคะ (Haco Khrae)

ชื่อวิทยาศาสตร์

Dimocarpus longan Lour.

สถานที่รวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จ. เชียงใหม่

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (Tree) นิสัยการเจริญเติบโต (growth habit)
ไม้ยืนต้น (tree)

กิ่ง (Branch) ลักษณะกิ่ง (branch) กลม
(rounded)

เปลือก (Bark) ลักษณะเปลือกลำต้น (trunk
surface) เรียบ (smooth)

ใบ (Leaf) สีของใบอ่อน (colour of young
leaflet) เขียวปนเหลือง (yellowish green) ขนาดของใบ
ย่อย (size of leaflet) ความยาว (length) 11.98 เซนติเมตร
ความกว้าง (width) 3.8 เซนติเมตร สีของใบแก่ด้านบน
(colour of adaxial leaflet) เขียวเข้ม (dark green) ลักษณะ
ขอบใบ (leaf margin) เรียบ (entire) ลักษณะแผ่นใบ (leaf
blade) เรียบ (smooth) ลักษณะของปลายใบ (apex of
leaflet) เรียวแหลม (acuminate) ลักษณะฐานใบ (base of
leaflet) ลิ่ม (cuneate) รูปร่างของใบ (shape of leaflet) ใบ
หอกค่อนข้างแคบ (narrowly lanceolate) ลักษณะของเนื้อ
ใบ (texture of leaflet) คล้ายกระดาษ (chartaceous) ความ
มันของแผ่นใบ (leaf glossiness) เป็นมัน (glossy) สีก้านใบ

ประกอบด้านบน (colour of adaxial petiole) เขียวปนเทา
(grayish green) สีก้านใบประกอบด้านล่าง (colour of
abaxial petiole) เขียวปนน้ำตาล (brownish green)
จำนวนคู่ของใบย่อย (pair of leaflet) 3-4 คู่

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

ดอกและช่อดอก (Flower and panicle) ขนาดของช่อดอก
(size of panicle) ความยาว (length) 17.9 เซนติเมตร
ความกว้าง (width) 11.4 เซนติเมตร สีของดอก (colour of
flower) ครีม (cream)

ช่อผล (Fruit cluster) จำนวนผลต่อช่อ (number
of fruits per cluster) น้อย (sparse) <10 ผล/ช่อ ขนาด
ของช่อผล (size of fruit cluster) ความยาว (length) 20
เซนติเมตร ความกว้าง (wide) 13.5 เซนติเมตร

ผล (Fruit) รูปร่างผล (shape of fruit) กลมแป้น
(oblate) ความสมมาตรของผล (symmetry of fruit)
สมมาตร (symmetry) ความสม่ำเสมอของขนาดผลในช่อ

เมล็ด (Seed) รูปร่างของเมล็ด (shape of seed)
กลมและแบนด้านข้าง (*spheroid flattened*) **ขนาดของ**
เมล็ด (size of seed) ความยาว (length) 1.27 เซนติเมตร
ความกว้าง (width) 1.25 เซนติเมตร ความหนา
(thickness) 1.04 เซนติเมตร สีเมล็ด (colour of seed)
น้ำตาลดำ (*dark brown*)

บันทึกเพิ่มเติม (note)

.....
.....

ชื่อพันธุ์

เหี่ยวอดขาว (Haeo Yodkhae)*

ชื่อวิทยาศาสตร์

Dimocarpus longan Lour.

สถานที่รวบรวมข้อมูล

-

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (Tree) นิสัยการเจริญเติบโต (growth habit) ไม้ยืนต้น (tree)

กิ่ง (Branch) ลักษณะกิ่ง (branch) กลม (rounded) เปลือก (Bark) ลักษณะเปลือกลำต้น (trunk surface) เรียบ (smooth)

ใบ (Leaf) สีของใบอ่อน (colour of young leaflet) อื่นๆ (other) ขนาดของใบย่อย (size of leaflet) ความยาว (length) 12.98 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 4.25 เซนติเมตร สีของใบแก่ด้านบน (colour of adaxial leaflet) เขียวคล้ำ (dull green) ลักษณะขอบใบ (leaf margin) เป็นคลื่น (undulate) ลักษณะแผ่นใบ (leaf blade) เรียบ (smooth) ลักษณะของปลายใบ (apex of leaflet) แหลม (acute) ลักษณะฐานใบ (base of leaflet) ลิ่ม (cuneate) รูปร่างของใบ (shape of leaflet) รี (elliptic) ลักษณะของเนื้อใบ (texture of leaflet) คล้ายแผ่นหนัง (coriaceous) ความมันของแผ่นใบ (leaf glossiness) เป็นมัน (glossy) สีก้านใบประกอบด้านบน (colour of adaxial petiole) เขียวปนม่วง (purplish green) สีก้านใบประกอบด้านล่าง (colour of abaxial petiole) เขียวปนเทา (grayish green) จำนวนคู่ของใบย่อย (pair of leaflet) 3-4 คู่

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

ดอกและช่อดอก (Flower and panicle) นิสัยการออกดอก (flowering habit) ออกดอกเป็นฤดู (seasonal) ความสามารถในการออกดอก (flowering ability)

ยาก (hard) เปอร์เซ็นต์การออกดอก (flowering percentage) น้อย (low) < 50% สีของดอก (colour of flower) ครีมนปนเหลือง (yellowish cream)

ช่อผล (Fruit cluster) จำนวนผลต่อช่อ (number of fruits per cluster) ดก (prolific) 26-50 ผล/ช่อ ขนาดของช่อผล (size of fruit cluster) ความยาว (length) 36 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 30 เซนติเมตร

ผล (Fruit) รูปร่างผล (shape of fruit) กลมแป้น (oblate) ความสมมาตรของผล (symmetry of fruit) ปานกลาง (intermediate) ความสม่ำเสมอของขนาดผลในช่อ (uniformity in fruit size) ไม่สม่ำเสมอ (poorly uniform) ขนาดผล (size of fruit) ความยาว (length) 2.44 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 2.70 เซนติเมตร ความหนา (thickness) 2.55 เซนติเมตร รูปหน้าตัดทรงผลตามขวาง (cross section of fruit) กลม (globular) รูปร่างปลายผล (apex of fruit) ปานกลม (round-flattened) ผิวของเปลือกผล (surface of skin) ขรุขระ (rough) สีของเปลือกผล (colour of skin) น้ำตาลปนเหลือง (yellowish brown) สีของเนื้อ (colour of aril) ขาวใส (clear white) ลักษณะเนื้อ (texture of aril) นุ่ม (soft) ความหนาเนื้อ (thickness of aril) 0.48 เซนติเมตร ความฉ่ำน้ำของเนื้อ (juiciness of aril)แห้ง (dry) รสชาติ (flavour) หวาน (sweet) ปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้ (total soluble solids) 19 °Brix

เมล็ด (Seed) รูปร่างของเมล็ด (shape of seed) กลมแป้น (oblate) ขนาดของเมล็ด (size of seed) ความยาว (length) 1.27 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 1.35

* ที่มา : ธวัชชัย รัตนเลิศ และศิวพร ธรรมดี. 2542. พันธุ์ไม้ผลการค้าในประเทศไทย. สำนักพิมพ์วีวีวี. กรุงเทพฯ. หน้า 181.

บันทึกเพิ่มเติม (note)

.....
.....

ชื่อพันธุ์ **เหี่ยวอดแดง (Haeo Yoddaeng)**
 ชื่อวิทยาศาสตร์ ***Dimocarpus longan* Lour.**
 สถานที่รวบรวมข้อมูล **มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จ. เชียงใหม่**

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (Tree)

นิสัยการเจริญเติบโต (growth habit) **ไม่ยืนต้น**
 (tree)

กิ่ง (Branch)

ลักษณะกิ่ง (branch) **กลม (rounded)**

เปลือก (Bark)

ลักษณะเปลือกลำต้น (trunk surface) **เรียบ**
 (smooth)

ใบ (Leaf)

สีของใบอ่อน (colour of young leaflet) **เขียวปนแดง (reddish green)** ขนาดของใบย่อย (size of leaflet)

ความยาว (length) **11.76 เซนติเมตร** ความกว้าง (width) **3.5 เซนติเมตร** สีของใบแก่ด้านบน (colour of adaxial leaflet) **เขียว (green)** ลักษณะขอบใบ (leaf margin) **เรียบ (entire)** ลักษณะแผ่นใบ (leaf blade) **เรียบ (smooth)** ลักษณะของปลายใบ (apex of leaflet) **เรียวแหลม (acuminate)** ลักษณะฐานใบ (base of leaflet) **ติ่ม (cuneate)** รูปร่างของใบ (shape of leaflet) **ใบหอกค่อนข้างแคบ (narrowly lanceolate)** ลักษณะของเนื้อใบ (texture of leaflet) **คล้ายกระดาษ (chartaceous)** ความมันของแผ่นใบ (leaf glossiness) **ค้ำ (callous)** สีก้านใบประกอบด้านบน (colour of adaxial petiole) **น้ำตาลปนเขียว (greenish brown)** สีก้านใบประกอบด้านล่าง (colour of abaxial petiole) **เขียวปนเทา (grayish green)** จำนวนคู่ของใบย่อย (pair of leaflet) **4 คู่**

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

ดอกและช่อดอก (Flower and panicle)

เปอร์เซ็นต์การออกดอก (flowering percentage) **ปานกลาง (medium) 50%** ขนาดของช่อดอก (size of panicle) ความยาว (length) **28.8 เซนติเมตร** ความกว้าง (width) **20.7 เซนติเมตร** ของดอก (colour of flower) **ครีม (cream)**

ช่อผล (Fruit cluster) จำนวนผลต่อช่อ (number of fruits per cluster) **ปานกลาง (medium) 10-25 ผล/ช่อ** ขนาดของช่อผล (size of fruit cluster) ความยาว (length) **27 เซนติเมตร** ความกว้าง (width) **19 เซนติเมตร**

ผล (Fruit) รูปร่างผล (shape of fruit) **กลมแป้น (oblate)** ความสมมาตรของผล (symmetry of fruit) **ปาน**

(thickness) 1.18 เซนติเมตร สีเมล็ด (colour of seed) ดำ
เป็นมัน (glossy black)

บันทึกเพิ่มเติม (note)

ช่วงการออกดอกย่อยในช่วงแรก ปลายยอดช่อดอกจะมีสีแดง

เมล็ด (Seed) รูปร่างของเมล็ด (shape of seed)
กลมและแบนด้านข้าง (spheroid flattened) ขนาดของ
เมล็ด (size of seed) ความยาว (length) 1.38 เซนติเมตร
ความกว้าง (width) 1.39 เซนติเมตร ความหนา

ชื่อพันธุ์

อีโด (E-daw)

ชื่อวิทยาศาสตร์

Dimocarpus longan Lour.

สถานที่รวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จ. เชียงใหม่

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (Tree) นิสัยการเจริญเติบโต (growth habit)

ไม้ยืนต้น (tree) ขนาดทรงพุ่ม (size of canopy) ความสูง (height) 5 เมตร ความกว้าง (width) 5 เมตร

กิ่ง (Branch) ลักษณะกิ่ง (branch) กลม (rounded)

เปลือก (Bark) ลักษณะเปลือกลำต้น (trunk surface) เรียบ (smooth)

ใบ (Leaf) สีของใบอ่อน (colour of young leaflet) เขียวปนเหลือง (yellowish green) ขนาดของใบ

ย่อย (size of leaflet) ความยาว (length) 19.25 เซนติเมตร

ความกว้าง (width) 6.52 เซนติเมตร สีของใบแก่ด้านบน

(colour of adaxial leaflet) เขียวเข้ม (dark green) ลักษณะ

ขอบใบ (leaf margin) เรียบ (entire) ลักษณะของปลายใบ

(apex of leaflet) เรียวแหลมและบิดงอ (acuminate &

twisted) ลักษณะฐานใบ (base of leaflet) ติ่ม (cuneate)

รูปร่างของใบ (shape of leaflet) รีค่อนข้างกว้าง (broadly

elliptic) ลักษณะของเนื้อใบ (texture of leaflet) คล้าย

กระดาษ (chartaceous) ความมันของแผ่นใบ (leaf

glossiness) เป็นมัน (glossy) สีก้านใบประกอบด้านบน

(colour of adaxial petiole) เขียวปนน้ำตาล (brownish

green) สีก้านใบประกอบด้านล่าง (colour of abaxial

petiole) เขียวปนน้ำตาล (brownish green) จำนวนคู่ของ

ใบย่อย (pair of leaflet) 3-4 คู่

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

ดอกและช่อดอก (Flower and panicle) เปอร์เซ็นต์

การออกดอก (flowering percentage) ดกมาก (very

profuse) >75% ขนาดของช่อดอก (size of panicle) ความยาว (length) 30 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 25 เซนติเมตร สีของดอก (colour of flower) ครีม (cream)

ช่อผล (Fruit cluster) จำนวนผลต่อช่อ (number of fruits per cluster) ดกมาก (very prolific) >50 ผล/ช่อ

ขนาดของช่อผล (size of fruit cluster) ความยาว (length) 30 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 25 เซนติเมตร

ผล (Fruit) รูปร่างผล (shape of fruit) กลมแป้น (oblate) ความสมมาตรของผล (symmetry of fruit)

สมมาตร (symmetry) ความสม่ำเสมอของขนาดผลในช่อ (uniformity in fruit size) สม่ำเสมอ (uniform) ขนาดผล

(size of fruit) ความยาว (length) 2.84 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 3.71 เซนติเมตร ความหนา (thickness) 2.52

เซนติเมตร รูปหน้าตัดตรงผลตามขวาง (cross section of fruit) รีค่อนข้างกว้าง (broadly elliptic) รูปร่างปลายผล

(apex of fruit) ป้าน (flattened) ผิวของเปลือกผล (surface of skin) เรียบ (smooth) สีของเปลือกผล (colour

เมล็ด (Seed) รูปร่างของเมล็ด (shape of seed) กลมและแบนด้านข้าง (spheroid flattened) ขนาดของเมล็ด (size of seed) ความยาว (length) 1.08 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 1.35 เซนติเมตร ความหนา (thickness) 0.93 เซนติเมตร สีเมล็ด (colour of seed) น้ำตาลดำ (dark brown)

บันทึกเพิ่มเติม (note)

ลักษณะผลเขียว

ชื่อพันธุ์ อีดอยอดเขียว (E-daw Yodkhiao)
 ชื่อวิทยาศาสตร์ *Dimocarpus longan* Lour.
 สถานที่รวบรวมข้อมูล -

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (Tree) นิสัยการเจริญเติบโต (growth habit) ไม้ยืนต้น (tree) ขนาดทรงพุ่ม (size of canopy) ความสูง (height) 5 เมตร ความกว้าง (width) 5 เมตร

กิ่ง (Branch) ลักษณะกิ่ง (branch) กลม (rounded) เปลือก (Bark) ลักษณะเปลือกลำต้น (trunk surface) เรียบ (smooth)

ใบ (Leaf) สีของใบอ่อน (colour of young leaflet) เขียว (green) ขนาดของใบย่อย (size of leaflet) ความยาว (length) 19.25 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 6.52 เซนติเมตร สีของใบแก่ด้านบน (colour of adaxial leaflet) เขียวเข้ม (dark green) ลักษณะขอบใบ (leaf margin) เป็นคลื่น (wavy) ลักษณะของปลายใบ (apex of leaflet) แหลม (acute) ลักษณะฐานใบ (base of leaflet) คี่ (cuneate) รูปร่างของใบ (shape of leaflet) รีค่อนข้างกว้าง (broadly elliptic) ลักษณะของเนื้อใบ (texture of leaflet) คล้ายกระดาษ (chartaceous) ความมันของแผ่นใบ (leaf glossiness) เป็นมัน (glossy) สีก้านใบประกอบด้านบน (colour of adaxial petiole) เขียวปนน้ำตาล (brownish green) สีก้านใบประกอบด้านล่าง (colour of abaxial petiole) เขียวปนน้ำตาล (brownish green) จำนวนคู่ของใบย่อย (pair of leaflet) 3-4 คู่

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

ดอกและช่อดอก (Flower and panicle) นิสัยการออกดอก (flowering habit) ออกดอกเป็นฤดู (seasonal) ความสามารถในการออกดอก (flowering ability) ง่าย

(easy) เปอร์เซ็นต์การออกดอก (flowering percentage) ดกมาก (very profuse) >75% สีของดอก (colour of flower) ครีม (cream)

ช่อผล (Fruit cluster) จำนวนผลต่อช่อ (number of fruits per cluster) ดกมาก (very prolific) >50 ผล/ช่อ ขนาดของช่อผล (size of fruit cluster) ความยาว (length) 30 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 25 เซนติเมตร

ผล (Fruit) รูปร่างผล (shape of fruit) กลมแป้น (oblate) ความสมมาตรของผล (symmetry of fruit) สมมาตร (symmetry) ความสม่ำเสมอของขนาดผลในช่อ (uniformity in fruit size) สม่ำเสมอ (uniform) ขนาดผล (size of fruit) ความยาว (length) 2.84 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 3.71 เซนติเมตร ความหนา (thickness) 2.52 เซนติเมตร รูปหน้าตัดตรงผลตามขวาง (cross section of fruit) รีค่อนข้างกว้าง (broadly elliptic) รูปร่างปลายผล (apex of fruit) ป้าน (flattened) ผิวของเปลือกผล (surface of skin) ขรุขระ (rough) สีของเปลือกผล (colour of skin) เขียวปนน้ำตาล (brownish green) สีของเนื้อ (colour of aril) ขาวขุ่น (dull white) ลักษณะเนื้อ (texture of aril) ค่อนข้างเหนียว (almost leathery) ความหนาเนื้อ (thickness of aril) 0.6 เซนติเมตร ความฉ่ำน้ำของเนื้อ (juiciness of aril) ปานกลาง (juicy) รสชาติ (flavour) หวานหอม (aroma sweet) ปริมาณของแข็งที่ละลายน้ำได้ (total soluble solids) 20 °Brix

เมล็ด (Seed) รูปร่างของเมล็ด (shape of seed) กลมและแบนด้านข้าง (spheroid flattened) ขนาดของเมล็ด (size of seed) ความยาว (length) 1.08 เซนติเมตร

สำนักคุ้มครองพันธุ์พืชแห่งชาติ

กรมวิชาการเกษตร

บันทึกเพิ่มเติม (note)

ลักษณะผลเบ๊ี้ยว

ชื่อพันธุ์

อีไว (E-wai)

ชื่อวิทยาศาสตร์

Dimocarpus longan Lour.

สถานที่รวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จ. เชียงใหม่

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (Tree) นิสัยการเจริญเติบโต (growth habit)

ไม้ยืนต้น (tree)

กิ่ง (Branch) ลักษณะกิ่ง (branch) เป็นร่องตื้นๆ

5 ร่อง (5 shallow grooves)

เปลือก (Bark) ลักษณะเปลือกลำต้น (trunk

surface) เรียบ (smooth)

ใบ (Leaf) สีของใบอ่อน (colour of young

leaflet) เขียวปนเหลือง (yellowish green) ขนาดของใบ

ย่อย (size of leaflet) ความยาว (length) 19 เซนติเมตร

ความกว้าง (width) 5.95 เซนติเมตร สีของใบแก่ด้านบน

(colour of adaxial leaflet) เขียวปนเหลือง (yellowish

green) ลักษณะขอบใบ (leaf margin) เป็นคลื่น (undulate)

ลักษณะแผ่นใบ (surface of leaflet) เรียบ (smooth)

ลักษณะของปลายใบ (apex of leaflet) เรียวแหลม

(acuminate) ลักษณะฐานใบ (base of leaflet) ลิ่ม

(cuneate) รูปร่างของใบ (shape of leaflet) รีค่อนข้างแคบ

(narrowly elliptic) ลักษณะของเนื้อใบ (texture of leaflet)

คล้ายกระดาษ (chartaceous) ความมันของแผ่นใบ (leaf

glossiness) เป็นมัน (glossy) สีก้านใบประกอบด้านบน

(colour of adaxial petiole) เขียวปนน้ำตาล (brownish

green) สีก้านใบประกอบด้านล่าง (colour of abaxial

petiole) เขียวปนเทา (grayish green) จำนวนคู่ของใบย่อย

(pair of leaflet) 3-4 คู่

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

ดอกและช่อดอก (Flower and panicle) เปอร์เซ็นต์

การออกดอก (flowering percentage) คึกมาก (very

profuse) >75% ขนาดของช่อดอก (size of panicle) ความ

ยาว (length) 2.9 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 20.5

เซนติเมตร สีของดอก (colour of flower) ครีม (cream)

ช่อผล (Fruit cluster) จำนวนผลต่อช่อ (number

of fruits per cluster) ปานกลาง (medium) 10-25 ผล/ช่อ

ขนาดของช่อผล (size of fruit cluster) ความยาว (length)

22 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 17 เซนติเมตร

ผล (Fruit) รูปร่างผล (shape of fruit) กลมแป้น

(oblate) ความสมมาตรของผล (symmetry of fruit) ไม่

เท่ากัน (oblique) ความสม่ำเสมอของขนาดผลในช่อ

เมล็ด (Seed) รูปร่างของเมล็ด (shape of seed)
กลมและแบนด้านข้าง (*spheroid flattened*) **ขนาดของ**
เมล็ด (size of seed) ความยาว (length) 1.49 เซนติเมตร
ความกว้าง (width) 1.25 เซนติเมตร ความหนา
(thickness) 0.98 เซนติเมตร สีเมล็ด (colour of seed) ดำ
เป็นมัน (glossy black)

บันทึกเพิ่มเติม (note)

เนื้อผลกรอบ เปลือกหนา, สีผิวเปลือกค่อนข้างสี
น้ำตาล, รูปทรงผลไม่สม่ำเสมอ ค่อนข้างแบนไม่กลม

ชื่อพันธุ์

อีสร้อย (E-soi)

ชื่อวิทยาศาสตร์

Dimocarpus longan Lour.

สถานที่รวบรวมข้อมูล

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จ. เชียงใหม่

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ต้น (Tree) นิสัยการเจริญเติบโต (growth habit) ไม้ยืนต้น (tree)

กิ่ง (Branch) ลักษณะกิ่ง (branch) กลม (rounded)

เปลือก (Bark) ลักษณะเปลือกลำต้น (trunk surface) เรียบ (smooth)

ใบ (Leaf) สีของใบอ่อน (colour of young leaflet) เขียวปนแดง (reddish green) ขนาดของใบย่อย (size of leaflet) ความยาว (length) 10.33 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 3.52 เซนติเมตร สีของใบแก่ด้านบน (colour of adaxial leaflet) เขียวปนเทา (grayish green) ลักษณะขอบใบ (leaf margin) เรียบ (entire) ลักษณะแผ่นใบ (leaf blade) เรียบ (smooth) ลักษณะของปลายใบ (apex of leaflet) เรียวแหลม (acuminate) ลักษณะฐานใบ (base of leaflet) คี่ม (cuneate) รูปร่างของใบ (shape of leaflet) รี (elliptic) ลักษณะของเนื้อใบ (texture of leaflet) คล้ายกระดาษ (chartaceous) ความมันของแผ่นใบ (leaf glossiness) เป็นมัน (glossy) สีก้านใบประกอบด้านบน (colour of adaxial petiole) น้ำตาลปนเขียว (greenish brown) สีก้านใบประกอบด้านล่าง (colour of abaxial petiole) เขียวปนน้ำตาล (brownish green) จำนวนคู่ของใบย่อย (pair of leaflet) 4 คู่

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

ดอกและช่อดอก (Flower and panicle) เปรอร์เซ็นต์การออกดอก (flowering percentage) ดก (profuse) 51-75% ขนาดของช่อดอก (size of panicle) ความยาว

(length) 17.6 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 12.3 เซนติเมตร สีของดอก (colour of flower) ครีม (cream)

ช่อผล (Fruit cluster) จำนวนผลต่อช่อ (number of fruits per cluster) ปานกลาง (medium) 10-25 ผล/ช่อ ขนาดของช่อผล (size of fruit cluster) ความยาว (length) 27 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 16 เซนติเมตร

ผล (Fruit) รูปร่างผล (shape of fruit) กลม (rounded) ความสมมาตรของผล (symmetry of fruit) สมมาตร (symmetry) ความสม่ำเสมอของขนาดผลในช่อ (uniformity in fruit size) สม่ำเสมอ (uniform) ขนาดผล (size of fruit) ความยาว (length) 2.45 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 2.54 เซนติเมตร ความหนา (thickness) 2.46 เซนติเมตร รูปหน้าตัดทรงผลตามขวาง (cross section of fruit) กลม (globular) รูปร่างปลายผล (apex of fruit) ป้านกลม (round-flattened) ผิวของเปลือกผล (surface of skin) ขรุขระ (rough) สีของเปลือกผล (colour of skin) น้ำตาลปนเขียว (greenish brown) สีของเนื้อ (colour of aril) ขาวใส (clear white) ลักษณะเนื้อ (texture of aril) นุ่ม (soft) ความหนาเนื้อ (thickness of

เมล็ด (Seed) รูปร่างของเมล็ด (shape of seed) กลมและแบนด้านข้าง (spheroid flattened) ขนาดของเมล็ด (size of seed) ความยาว (length) 1.2 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 1.16 เซนติเมตร ความหนา (thickness) 1.0 เซนติเมตร สีเมล็ด (colour of seed) น้ำตาลดำ (dark brown)

บันทึกเพิ่มเติม (note)

.....

.....

.....

ชื่อพันธุ์

ฮกเกี้ยน (Hokkian)

ชื่อวิทยาศาสตร์

Dimocarpus longan Lour.

สถานที่รวบรวมข้อมูล

ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย

จ. เชียงราย

ลักษณะประจำพันธุ์ (characteristic)

ใบ (Leaf) สีของใบอ่อน (colour of young leaflet) เขียวปนแดง (reddish green) ขนาดของใบย่อย (size of leaflet) ความยาว (length) 12.62 เซนติเมตร ความกว้าง (width) 4.62 เซนติเมตร สีของใบแก่ด้านบน (colour of adaxial leaflet) เขียวเข้ม (dark green) ลักษณะขอบใบ (leaf margin) เรียบ (entire) ลักษณะแผ่นใบ (leaf blade) เรียบ (smooth) ลักษณะของปลายใบ (apex of leaflet) เรียวแหลม (acuminate) ลักษณะฐานใบ (base of leaflet) ลิ้ม (cuneate) รูปร่างของใบ (shape of leaflet) รีค่อนข้างแคบ (narrowly elliptic) ลักษณะของเนื้อใบ (texture of leaflet) คล้ายแผ่นหนัง (coriaceous) ความมันของแผ่นใบ (leaf glossiness) เป็นมัน (glossy) สีก้านใบประกอบด้านบน (colour of adaxial petiole) เขียวปนเทา (grayish green) สีก้านใบประกอบด้านล่าง (colour of abaxial petiole) เขียวปนเทา (grayish green) จำนวนคู่ของใบย่อย (pair of leaflet) 5 คู่

ลักษณะทางการเกษตร (agricultural descriptor)

ดอกและช่อดอก (Flower and panicle) เปรอร์เซ็นต์การออกดอก (flowering percentage) ปานกลาง (medium) 50 % สีของดอก (colour of flower) ครีมน (cream)

ช่อผล (Fruit cluster) จำนวนผลต่อช่อ (number of fruits per cluster) ปานกลาง (medium) 10-25 ผล/ช่อ

ผล (Fruit) รูปร่างผล (shape of fruit) กลมแป้น (oblate) ความสมมาตรของผล (symmetry of fruit) ไม่เท่ากัน (oblique) ความสม่ำเสมอของขนาดผลในช่อ (uniformity in fruit size) สม่ำเสมอ (uniform) รูปร่างปลายผล (apex of fruit) ปานกลม (round-flattened) ผิวของเปลือกผล (surface of skin) เรียบ (smooth) สีของเปลือกผล (colour of skin) น้ำตาลปนเหลือง (yellowish brown) สีของเนื้อ (colour of aril) ขาวขุ่น (dull white) ลักษณะเนื้อ (texture of aril) นุ่ม (soft) ความฉ่ำน้ำของเนื้อ (juiciness of aril) แฉะ (very juicy) รสชาติ (flavour) หวานคาว (smelly sweet)

เมล็ด (Seeds) รูปร่างของเมล็ด (shapes of seed) กลมและแบนด้านข้าง (spheroid flattened)

บันทึกเพิ่มเติม (note)

.....
 .....
 .....

คำนิยม

เอกสารวิชาการฐานข้อมูลเชื้อพันธุศาสตร์ เล่มนี้สำเร็จเป็นรูปเล่ม ประกอบด้วยข้อมูลและภาพประกอบพร้อมรายละเอียดต่าง ๆ ที่ได้รับความร่วมมือในการเอื้อเฟื้อข้อมูลและให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เน้นประโยชน์ต่อการรวบรวมข้อมูลของคณะผู้จัดทำ ความเสียดสีของบุคคลต่าง ๆ ดังที่ได้รายนามดังต่อไปนี้ ส่งผลให้เอกสารวิชาการเล่มนี้สำเร็จลุล่วง

1. อาจารย์ พาวิน มะโนชัย ภาควิชาไม้ผล คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้
2. รศ.เกศินี ระมิงค์วงศ์ ภาควิชาพืชสวน คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
3. ดร.นิพัฒน์ สุขวิบูลย์ ศูนย์วิจัยพืชสวนเชียงราย สถาบันวิจัยพืชสวน
4. นายบุญแถม ถาคำฟู สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 1 กรมวิชาการเกษตร
5. รศ.วิจิตร วังไฉน สมาคมพืชสวนแห่งประเทศไทย

คณะผู้จัดทำขอขอบคุณผู้มีรายนามข้างต้น และผู้ที่มีได้เอื้อนามไว้ ณ ที่นี้ทุกท่าน ที่มีส่วนเรียบเรียงให้เอกสารวิชาการเล่มนี้ สำเร็จลุล่วงทุกประการ

ท้ายที่สุด สำนักคุ้มครองพันธุ์พืชแห่งชาติขอขอบคุณท่านอธิบดีสมศักดิ์ สิงหลกะ ที่ได้อนุมัติงบประมาณสนับสนุนการจัดพิมพ์ในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- เกศินี ระมิงค์วงศ์. 2528. การจัดจำแนกไม้ผล. ภาควิชาพืชสวน คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 289 หน้า.
- ชัชชัย รัตนชเลศ และศิวพร ธรรมดี. 2542. พันธุ์ไม้ผลการค้าในประเทศไทย. สำนักพิมพ์รัฐวิเยว. กรุงเทพฯ. หน้า 175-176
- นภค จรัสสัมฤทธิ์ และคณะ. 2542. การผลิตลำไย. โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตลำไยและลิ้นจี่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาลำไยและลิ้นจี่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้. สิรินาฎการพิมพ์. เชียงใหม่. 128 หน้า.
- นิรนาม. 2542. หลักเกณฑ์การถอดอักษรไทยเป็นโรมันแบบถ่ายเสียง. ราชบัณฑิตยสถาน. 14 หน้า.
- นิพัฒน์ สุขวิบูรณ์. 2542. ลักษณะพฤกษศาสตร์และสายพันธุ์ลำไย. คัมภีร์ลำไยเงินล้าน. กรุงเทพฯ หน้า 23-28.
- ประเสริฐ อนุพันธุ์และคณะ. 2539. เอกสารวิชาการมาตรฐานพันธุ์พืชสวน. สถาบันวิจัยพืชสวนกรมวิชาการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. กรุงเทพฯ. 346 หน้า.
- พงษ์ศักดิ์ อังกสิทธิ์และคณะ. 2541. สภาพการผลิตพันธุ์และแนวทางการพัฒนาลำไยเพื่ออุตสาหกรรมในภาคเหนือ. รายงานผลการวิจัยเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ. คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. 121 หน้า.
- วิจิตร วังใน. 2526. ชนิดและพันธุ์ไม้ผลเมืองไทย. ภาควิชาพืชสวน คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 101 หน้า.
- Groff, G.W. 1921. The Lyehee and Longan. Orange Judd, Co, New York 180 P.
- Subhadrabandhu, 1990, Suranant, 1990. Lyehee And Longan Cultivation in Thailand. Rum Thai Publication, Bangkok. 40 P.
- Yapwattanaphun, C. and Subhadrabandhu, S. 2001. Lychee cultivars in Thailand. Proceedings^{1st} International Symposium on Litchi and Longan. Eds. H. Huaug and c. Menzel. Acta Hort. 558 ISHS. 2001.